नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

हेलो सरकारको वार्षिक प्रतिवेदन

(श्रावण, २०७७— असार, २०७८)

हेलो सरकार शाखा

२०७८

हेलो सरकारको वार्षिक प्रतिवेदन वारे

जनतालाई सुशासनको अनुभूति दिलाउन उनीहरूले सरकारी कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवा प्राप्तिमा भोग्नु परेका सास्ती होस् वा दैनिक उपभोग्य वस्तुको खरिदमा ब्यहोर्नु परेको उच्च मूल्य बृद्धिको भार होस् वा उनीहरूलाई सरकार सञ्चालन विधिमा सुझाव प्रस्तुत गर्ने इच्छा जागृत भएको होस्, यी सबै प्रकारका जनताको भावनाको उच्च कदर गरी तत्कालै सम्बोधन गर्ने उद्देश्यले वि.सं. २०६८ कार्तिक १७ गते देखि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा "हेलो सरकार" कक्षको स्थापना भएको हो। यो सेवा जनताका लागि विहान ७ वजे देखि वेलुका ९ वजेसम्म सातै दिन र तीन सय पैसठ्ठी दिनै निरन्तर खुला राखिएको छ।

हेलो सरकार गुनासो व्यवस्थापन प्रणालीलाई समसामयिक बनाई थप प्रभावकारी बनाउन नयाँ शासकीय संरचनाबमोजिम तीनै तहका सर्वजनिक निकायहरूको कामकारबाहीका बारेमा प्राप्त हुने जनगुनासोहरूलाई सम्बोधन गर्न वि. सं. २०७६ साल साउन १ गते बाट गुनासो व्यवस्थापनको नयाँ विद्युतीय पोर्टल स्थापना भई सञ्चालनमा आएको छ। उक्त विद्युतीय पोर्टलमा भएका व्यवस्थाहरुसमेत समावेश गरी हेलो सरकार गुनासो व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७८ सञ्चालनमा रहेको छ। यस निर्देशिकाबमोजिम सञ्चालित नयाँ विद्युतीय पोर्टलमा करीव ३६०० सार्वजनिक निकायहरू आबद्ध गरी कार्यालय प्रमुख र कार्यालयले तोकेको गुनासो सुन्ने अधिकारीको नाम तथा सम्पर्क नम्बर समेतको विवरणको आधारमा संजालीकरण गरिएको छ।

हेलो सरकार कक्षको एक वर्षको कार्य सम्पादन झल्काउने ध्येयले यो वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरिएको छ। यस प्रतिवेदनमा यस अवधिमा कुल ७६८३ ओटा उजुरी/गुनासो/सुझाव प्राप्त भएकोमा ५१८० अर्थात ६७.४ प्रतिशत फछ्र्यौट भएको छ। अन्य गुनासोहरू पनि फछ्र्यौट भैसकेको वा कार्यान्वयनको चरणमा रहेको छ। हालै सरकारले जारी गरेको नेपाल सरकारको नीति कार्यक्रम तथा बजेट बक्तव्यमा समेत हेलो सरकार गुनासो व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउने उल्लेख छ। त्यस्तै **पन्ध्रौं आवधिक योजनाको शासकीय सुधारअन्तर्गतको कार्यनीतिमा हेलो सरकारलाई थप अधिकारसहित प्रभावकारी बनाउने** उल्लेख र हेलो सरकार मार्फत प्राप्त हुने जनताको गुनासोको फछ्र्यौटलाई **आधार वर्षमा रहेको ४८.९ प्रतिशतबाट योजनाको अन्त्यमा ९८ प्रतिशत पुऱ्याउने** लक्ष्य रहेको छ। उक्त लक्ष्य प्राप्तिका लागि सबै निकायहरुले जिम्मेवारीपूर्वक थप क्रियाशील हुनु जरूरी देखिन्छ।

अन्त्यमा हेलो सरकारमा आफ्ना गुनासा, उजुरी, सल्लाह तथा सुझाव पठाउने आम जनसमुदायप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु। साथै तीनै तह अन्तर्गतका सम्बन्धित मन्त्रालय, विभाग, आयोग, कार्यालयहरु र सार्वजनिक संस्थाहरूको सक्रियता र क्रियाशीलताको थप अपेक्षा गर्दै हेलो सरकार कक्षमा अहोरात्र खटिने कर्मचारीहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

(सूर्यप्रसाद गौतम)
सचिव

विषयसूची

परिच्छेद १: हेलो सरकारको परिचय १-५

१.१ पृष्ठभूमि

१.२ उद्देश्य

१.३ हेलो सरकार शाखाको कार्य क्षेत्र एवम् कार्य विवरण

१.४ कार्यविधि

१.५ शाखाबाट सम्पादित कार्यहरू

१.६ शाखाको जनशक्तिको अवस्था

परिच्छेद २ : हेलो सरकारमा प्राप्त गुनासोको विवरण तथा विश्लेषण.....६-७९

२.१ हेलो सरकारमा प्राप्त गुनासोको विवरण

२.२ मन्त्रालय वा अन्तर्गतको गुनासो विवरण

२.३ प्रकृतिअनुसारको गुनासो विवरण

२.४ विभागस्तरको गुनासो विवरण

२.५ जिल्लाअनुसारको गुनासो विवरण

२.६ प्रदेश मन्त्रालयअनुसारको गुनासो विवरण

२.७ प्रदेश निर्देशनालयअनुसारको गुनासो विवरण

२.८ प्रदेश कार्यालयअनुसारको गुनासो विवरण

२.९ स्थानीय तहअनुसारको गुनासो विवरण

२.१० आयोगअनुसारको गुनासो विवरण

२.११ हेलो सरकार कक्षबाट सम्पादन भएका काम र सो को नतिजा : केही प्रतिनिधि मामिलाहरू

परिच्छेद ३: हेलो सरकारको विद्यमान समस्या तथा सुझावहरू.....८०-८३

३.१ विद्यमान समस्या तथा चुनौतिहरू

३.२ समस्या समाधानका उपाय तथा सुझावहरु

३.३ उपसंहार

परिच्छेद १

हेलो सरकारको परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

विश्वव्यापी रुपमा जनतालाई सरल र सहज रुपमा सेवा उपलब्ध गराउने जिम्मेवारी तथा उत्तरदायित्व सरकारको रहेको हुन्छ। सार्वजनिक सेवा प्रवाहको प्रभावकारिताले सरकारको प्रभावकारिताको मापन गर्दछ। जनताका अपेक्षा र आवश्यकताहरूको यथोचित सम्बोधन गर्नु नेपाल सरकारको प्रमुख दायित्व हो। त्यसैगरी, सार्वजनिक सेवा प्रवाहका क्रममा जनताको अपेक्षाबमोजिम सेवा प्रवाह नहुँदा जनगुनासो आउन सक्छ। यस्ता विषयहरूलाई समयमै व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ। गुनासो व्यवस्थापन सुशासनको अभिन्न अङ्ग हो र यो सरकारको एउटा महत्वपूर्ण दायित्व पनि हो। यसै दायित्वलाई महशुस गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयलगायत विभिन्न मन्त्रालय तथा निकायमा प्राप्त हुने विभिन्न किसिमका जनगुनासो र सुझावहरूको उचित सुनुवाइ गर्न, मन्त्रालयबाट हुने नीतिगत निर्णय, कार्यसञ्चालन र शान्ति सुरक्षाको स्थितिको सम्बन्धमा जानकारी लिई शासकीय व्यवस्थामा सुधार गरी जनमुखी प्रशासन व्यवस्थाको प्रवर्द्धन गर्नका लागि सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को दफा ३१ र सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम २० ले गरेको व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाउन हेलो सरकार कक्ष सञ्चालन निर्देशिका, २०६८ बमोजिम प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा २०६८ कार्तिक १७ गते देखि हेलो सरकार कक्ष स्थापना भई कार्यसञ्चालनमा रहेको छ।

तत्कालिन समयमा सञ्चालनमा आएको हेलो सरकार गुनासो व्यवस्थापनको पोर्टलमा मन्त्रालय र केन्द्रीय निकायहरू मात्र आबद्ध रहेका थिए। नयाँ शासकीय संरचनाबमोजिम तीनै तहका सार्वजनिक निकायहरूको कामकारबाहीका बारेमा प्राप्त हुने जनगुनासोहरूलाई सम्बोधन गर्न तीनै तहका निकायहरू आबद्ध गरी हेलो सरकार वेभ पोर्टल, भौतिक उपस्थिति, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय टेलिफोन सम्पर्क, भाइबर, फेसबुक, टुइटर तथा नागरिक एप लगायतका सामाजिक संजालबाट समेत प्राप्त हुने गुनासो सम्बोधन हुने गरी वि.सं. २०७६ साल साउन १ गते बाट लागु हुने गरी गुनासो व्यवस्थापनको नयाँ विद्युतीय पोर्टल स्थापना भई सञ्चालनमा आएको छ। उक्त विद्युतीय पोर्टलमा करीव तीन हजार छ सय जति सार्वजनिक निकायहरू आबद्ध गरी कार्यालय प्रमुख र कार्यालयले तोकेको गुनासो सुन्ने अधिकारीको नाम तथा सम्पर्क नम्बरसमेतको विवरणको आधारमा सञ्जालीकरण गरिएको छ। हाल उपरोक्तानुसारको कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गर्न गुनासो व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७८ कार्यान्वयनमा रहेको छ।

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयमा २४ सै घण्टा सञ्चालनमा रहने गरी हेलो सरकार कक्षको स्थापना गरी कार्य सञ्चालन गरिएकोमा हाल विहान ७ बजे देखि राती ९ बजेसम्म दुई सिफ्टमा सञ्चालन गरिएको छ। हेलो सरकार शाखामा घटना/दुर्घटनाको बारेमा जानकारी दिन वा उद्धारको लगि सहायता माग गर्न वा महिला हिंसाको घटनाको बारेमा सूचना दिन वा सार्वजनिक सेवाको विषयमा गुनासो तथा सुझाव दिन र सरकारी सेवा प्रवाहमा देखिएका विकृति, विसङ्गति र अनियमितताका बारेमा उजुरी दिन सकिने व्यवस्था छ।

कक्षको टोल फ्रि नम्बर, फ्याक्स, ई-मेल, फेसबुक, ट्वीटर, भाइबर, कार्यालयको गुनासो प्रणालीमा आबद्ध वेबसाईट, नागरिक एप वा यस्तै अन्य विद्युतीय माध्यममा गुनासो पठाएर वा सम्पर्क गरेर, पत्र वा निदेदन पठाएर, आफैं उपस्थित भएर एवम् अन्य माध्यमबाट समेत गुनासो/उजुरी गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ।

१.२ उद्देश्य

सार्वजनिक निकायले वितरण गर्ने सेवा सुविधामा भेदभाव भएको वा बञ्चित गरिएको, सार्वजनिक निकायहरूबाट प्रदान गरिने सेवा सुविधा प्राप्त गर्न अवरोध वा बाधा पुगेको, सार्वजनिक निकायको गैरकानूनी क्रियाकलापबाट संस्था वा व्यक्तिलाई हानि नोक्सानी भएको विषय तथा विभिन्न किसिमका जनताका पीरमर्का तथा जनगुनासो र सुझाबहरूको उचित सुनुवाइ गरी शासकीय व्यवस्थामा सुधार गरी नागरिकमुखी प्रशासन व्यवस्था प्रवर्द्धन गर्ने हेलो सरकार शाखाको उद्देश्य रहेको छ। नागरिकहरूको गुनासो समयमा सम्बोधन गरी सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन सम्बन्धित सार्वजनिक सेवा प्रदायकहरूसँग समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध स्थापित गर्नेसमेत उद्देश्य रहेको छ। गुनासोहरूको समयमा सम्बोधन गर्ने गराउने सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायहरूलाई आवश्यक निर्देशनसमेत दिई हेलो सरकार कक्ष सुशासन कायम गराउनमा केन्द्रित रहेको छ।

१.३ हेलो सरकार शाखाको कार्य क्षेत्र एवम् कार्य विवरणः-

वि.स. २०६८ कार्तिक १७ गते प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा हेलो सरकार कक्ष स्थापना भई मन्त्रालय र केन्द्रीय निकायहरू मार्फत आएका गुनासो तथा उजुरी हेर्दै आएकोमा वि. सं. २०७६ साल साउन १ गतेबाट लागु हुने गरी नयाँ शासकीय संरचनाबमोजिम तीनै तहका सार्वजनिक निकायहरूको कामकारबाहीका बारेमा प्राप्त हुने जनगुनासोहरूलाई सम्बोधन गर्न तीनै तहका निकायहरू आबद्ध हुने गरी सामाजिक संजालबाट र नागरिक एपबाट समेत प्राप्त हुने गुनासो सम्बोधन हुने गरी नयाँ विद्युतीय पोर्टल स्थापना गरी हेलो सरकारको कार्य अगाडि बढाइएको छ।

हेलो सरकार मार्फत वेभ पोर्टल, टेलिफोन, सामाजिक सञ्जाल, पत्र, फ्याक्स र ईमेललगायतका माध्यमहरूबाट प्राप्त व्यक्ति तथा संस्थाका गुनासो, सुझाव एवम् उजुरीहरू सङ्कलन गर्ने र अभिलेख राख्ने, सङ्कलित गुनासो र सुझावहरू अध्ययन गरी प्राथमिकता निर्धारण गरी निर्देशनसहित सम्बन्धित निकायमा पठाइने गरेको छ। प्रधानमन्त्री एवम् मुख्यसचिवलाई सम्बोधन गरी प्राप्त भएका गुनासो, सुझाव एवम् उजुरीहरू सम्बन्धित तहमा पेस गरी निर्देशनबमोजिम कार्यार्थ सम्बन्धित निकायमा पठाउने, सम्बन्धित निकायमा कारबाहीका लागि पठाइएका गुनासा एवम् उजुरीउपर भएको कारबाहिको पुन: ताकेता गर्ने, हेलो सरकारमा आएका सम्पूर्ण गुनासो तथा सुझावहरूको तथ्याङ्क भण्डार सुरक्षित राख्ने, हेलो सरकार कार्यक्रमको कुशल विद्युतीय नेटवर्क (सञ्जाल) स्थापना गर्ने, संघीय संरचनाअनुरुप हेलो सरकारको कार्यक्रमलाई प्रदेश तथा स्थानीय तहसम्म विस्तार गर्न समन्वय र सहजीकरण गर्ने कार्य हेलो सरकारको रहेको छ। यस शाखाको कार्यविवरण यसप्रकार रहेको छ:-

- ☐ राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय कल, फेसबुक, ट्वीटर, भाइबर, पत्र, फ्याक्स, ईमेल वेबलगायतका माध्यमहरूबाट प्राप्त र व्यक्ति उपस्थिति भइ व्यक्ति तथा संस्थाका गुनासो, सुझाव एवम् उजुरीहरू सङ्कलन गर्ने र अभिलेख राख्ने,
- ☐ सङ्कलित गुनासा र सुझावहरू अध्ययन गरी प्राथमिकता निर्धारण गरी निर्देशनसहित कार्यार्थ सम्बन्धित निकायमा पठाउने,
- ☐ प्रधानमन्त्री एवम् मुख्यसचिवलाई सम्बोधन गरी प्राप्त भएका गुनासो, सुझाव एवम् उजुरीहरू सम्बन्धित तहमा पेस गरी निर्देशनबमोजिम कार्यार्थ सम्बन्धित निकायमा पठाउने,
- ☐ सम्बन्धित निकायमा कारबाहीका लागि पठाइएका गुनासो एवम् उजुरी उपर भएको कारवाहीको प्रगतिको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- ☐ केन्द्रीय हेलो सरकार कार्यक्रमका कार्यहरूको व्यवस्थापन गर्ने र हेलो सरकारमा आएका सम्पूर्ण गुनासो तथा सुझावहरूको तथ्याङ्क भण्डार सुरक्षित राख्ने,
- ☐ गुनासो समाधानको लागि थप कार्य गर्नुपर्ने भएमा कार्ययोजना बनाई पेस गर्ने, स्वीकृत कार्ययोजनाको सम्पर्क विन्दु (Focal Point) को रूपमा काम गर्ने,
- ☐ हेलो सरकार कार्यक्रमको कुशल विद्युतीय नेटवर्क (सञ्जाल) स्थापना गर्ने,
- ☐ हेलो सरकारलाई सामाजिक सञ्जालमा प्रभावकारी रूपमा उपस्थित गराउने र
- ☐ प्रधानमन्त्रीको जनसम्पर्क सल्लाहकार र प्रेस सल्लाहकारसँगको समन्वयमा गुनासो व्यवस्थापन तथा जनसम्पर्कसम्बन्धी तोकिएबमोजिम अन्य आवश्यक कार्य गर्ने।

१.४ कार्यविधि

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा स्थापना कालमा २४ सै घण्टा सञ्चालनमा रहने गरी हेलो सरकार कक्षको स्थापना गरी कार्य सञ्चालन गरिएकोमा हाल बिहान ७:०० बजेदेखि बेलुका ९:०० बजेसम्म दुई सिफ्टमा सञ्चालित छ । यस कक्षमा घटना/दुर्घटनाको बारेमा जानकारी दिन वा उद्धारको लागि सहायता माग गर्न वा महिला हिंसाको घटनाको बारेमा सूचना दिन वा सार्वजनिक सेवाको विषयमा गुनासो वा सुझाव दिन वा सरकारी सेवाको प्रवाहमा देखिएका विकृति, विसङ्गति वा अनियमितताका बारेमा उजूरी दिन सकिन्छ। यस प्रयोजनको लागि जानकारी दिन चाहने वा मद्दत माग गर्ने वा गुनासो गर्न चाहने जो कोहिले देहायबमोजिमको माध्यमबाट कक्षमा सूचना दिन सक्ने व्यवस्था मिलाइएको छ।

(क) टोल-फ्री टेलिफोन नम्बर १११११ मा टेलिफोन गरी कक्षका कर्मचारीलाई टिपाएर,

(ख) हेलो सरकारको वेवसाईट gunaso.opmcm.gov.np मार्फत

(ग) कक्षको 1111@nepal.gov.np मा इ-मेल गरेर,

(घ) हेलो सरकारको फेसबुक पेज https://www.facebook.com/hellosarkar.np/ मा गई Message पठाएर,

(ङ) सामाजिक सञ्जाल ट्वीटर मार्फत @hello_sarkar मा Tweet वा DM गरेर,

(च) कक्षमा पत्र पठाएर,

(छ) आफैं उपस्थित भएर जानकारी/निवेदन दिएर ।

उपर्युक्त माध्यमबाट प्राप्त भएका गुनासोहरु अध्ययन, विश्लेषण गरी प्राथमिकता निर्धारण गरी हेलो सरकारको विद्युतीय पोर्टल मार्फत आवश्यक कारवाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाउने र सम्बन्धित निकायबाट गुनासो समाधान गरी विद्युतीय पोर्टल मार्फत प्राप्त भएपछि उक्त गुनासो फछ्र्यौट गर्ने गरिन्छ।

१.५ शाखाबाट सम्पादित कार्यहरू

२०७७ साउन १ देखि २०७८ असार ३१ सम्ममा हेलो सरकारमा प्राप्त गुनासोहरू मध्ये अध्ययन अनुसन्धान गरी सम्वन्धित निकायमा पठाउन उपयुक्त देखिएका जम्मा ७,६८३ गुनासोहरु आवश्यक कारवाहीका लागि सम्वन्धित निकायहरूमा पठाइएको र उक्त अवधिमा सम्वन्धित निकायहरुबाट गुनासो सम्बोधन भई प्राप्त भएका गुनासो मध्ये जम्मा ५,१८० गुनासो फछ्र्यौट गरिएको छ। आ.व. २०७७।७८ मा यसका अतिरिक्त हेलो सरकार शाखाबाट सम्पादन भएका अन्य कार्यहरू निम्नानुसार रहेको छ :-

- हेलो सरकार पोर्टलको वेबमार्फत प्राप्त भएका र अध्ययन गर्दा असान्दर्भिक, अपूर्ण, दोहोरिएका र तथ्यपूर्ण नदेखिएका २७८६ ओटा गुनासोहरू पोर्टलको असम्वन्धित सेक्सनमा लगेर

राखिएको। यस्ता असान्दर्भिक, अपूर्ण, दोहोरिएका र तथ्यहीन गुनासोहरू मासिक सरदर २३२ ओटा प्राप्त हुने र सोको अध्ययन भई शाखाबाटै फरफारक गर्ने गरिएको ।

- हेलो सरकारमा वेवसाईट, टेलिफोन, इमेल, भाइबर, फेसबुक, ट्वीटर लगायतका माध्यमहरुबाट प्राप्त हुने कतिपय उजुरी तथा गुनासोहरू टेलिफोनमार्फत मौखिकरुपमा आवश्यक सल्लाह सुझाव र जानकारी प्रदान गर्ने गरिएको ।
- तीनै तहका सार्वजनिक निकायहरुका प्रमुख र गुनासो सुन्ने अधिकारीहरुको सरुवा हुनेहुँदा त्यसको दैनिकजसो अद्यावधिक गर्ने गरिएको।
- हेलो सरकारमा भौतिकरुपमा उपस्थित भई गुनासो राख्ने गुनासोकर्ताहहरुको निवेदन तथा गुनासो अध्ययन गरी पोर्टलमार्फत आवश्यक कारवाहीका लागि सम्वन्धित निकायमा पठाउने गरिएको।

१.६ शाखाको जनशक्तिको अवस्था

हेलो सरकार कक्षमा प्राप्त हुने गुनासाहरूको सम्बोधनका लागि जनगुनासो व्यवस्थापन शाखा तथा हेलो सरकार कक्षमा हाल निम्नानुसारको जनशक्ति रहेको छ ।

उपसचिव	-	१ जना,
शाखा अधिकृत	-	६ जना,
नायबसुब्बा	-	३ जना,
कम्प्युटर अपरेटर	-	२ जना,
खरिदार	-	१ जना,
कार्यालय सहयोगी	-	२ जना र
हलुका सवारी चालक	-	१ जना
		जम्मा १६

परिच्छेद २

हेलो सरकारमा प्राप्त गुनासोको विवरण तथा विश्लेषण

२.१ हेलो सरकारमा प्राप्त गुनासो र सम्बन्धित निकायमा पठाइएको गुनासो विवरण

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा विभिन्न माध्यमहरुबाट हेलो सरकारमा प्राप्त भएका गुनासोहरुमध्ये अध्ययन र विश्लेषण गर्दा सम्वन्धित निकायमा पठाउन उपयुक्त देखिएका जम्मा ७,६८३ ओटा गुनासो आवश्यक कारवाहीको लागि निम्नानुसारका सरकारी निकायहरूमा पठाइएकोमा उक्त अवधिमा ५,१८० गुनासो फछ्र्यौट गरिएको छ। यो फछ्र्यौट दर प्रतिवेदन अवधिको कूल गुनासोको ६७.४ प्रतिशत हुन आउँछ ।

गुनासो असाइन गरिएका सरकारी निकायहरू	जम्मा गुनासो	नहेरिएको गुनासो	हेरिएको गुनासो	प्रशोधन/ अनुसन्धान गरिदै गरेको गुनासो	समाधान भएको गुनासो	फछ्र्यौट भएको गुनासो
अजिरकोट गाउँपालिका	२	०	२	०	०	०
अधिकार सम्पन्न वाग्मती सभ्यता एकीकृत विकास समिति	१	१	०	०	०	०
अध्यागमन विभाग, काठमाडौं (कालिकास्थान)	१	०	०	०	०	१
अन्तराष्ट्रिय विमानस्थल सुरक्षा कार्यालय गौचर (काठमाडौं)	१	१	०	०	०	०
अन्नपुर्ण गाउँपालिका (कास्की)	१	०	०	०	०	१
अन्नपुर्ण गाउँपालिका (म्याग्दी)	१	०	१	०	०	०
अमरगढी नगरपालिका	२	०	०	१	०	१
अर्जुन चौपारी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
अर्जुनधारा नगरपालिका	५	४	०	०	०	१
अर्थ मन्त्रालय	३५	०	१२	३	२	१८
आँधिखोला गाउँपालिका	२	०	१	०	१	०
आठबिसकोट नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
आठविस नगरपालिक	१	१	०	०	०	०
आदर्श गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०

आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालय (सूदुरपश्चिम प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, (कोटेश्वर)	१	०	०	०	०	१
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कलंकी	१	१	०	०	०	०
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, टंकाल	१	०	०	०	०	१
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, त्रिपुरेश्वर	१	०	०	०	०	१
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धुलिखेल	१	१	०	०	०	०
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, पुतलीसडक	२	२	०	०	०	०
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बानेश्वर	१	१	०	०	०	०
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बिराटनगर	१	०	०	०	०	१
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भक्तपुर	१	१	०	०	०	०
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भरतपुर	२	२	०	०	०	०
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सुर्खेत	१	०	१	०	०	०
आन्तरिक राजस्व विभाग	५०	०	१	०	६	४३
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय (बागमती प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
इच्छाकामना गाउँपालिका	४	३	०	१	०	०
इटहरी उपमहानगरपालिक	६	०	१	०	२	३
इनरुवानगरपालिका	१०	५	१	०	०	४
इन्द्रावती गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
इलाम नगरपालिका	२	१	०	०	०	१
इस्मा गाउँपालिका	२	२	०	०	०	०
ईशनाथ नगरपालिका	१	०	०	०	१	०
ईश्वरपुर नगरपालिका	३	०	३	०	०	०
उदयपुरगढी गाउँपालिका	४	०	३	०	०	१
उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय (कर्णाली प्रदेश)	२	२	०	०	०	०
उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय (प्रदेश १)	१	१	०	०	०	०
उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय (प्रदेश २)	१	१	०	०	०	०
उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय (प्रदेश ७)	१	१	०	०	०	०

उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय (बागमती प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय (लुम्बिनी प्रदेश)	३	२	१	०	०	०
उद्योग विभाग	२	०	०	०	१	१
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	१३	०	१	८	०	४
उर्लाबारी नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय	४	०	०	०	०	४
ओमसतिया गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
औरही गाउँपालिका, धनुषा	१	१	०	०	०	०
औरही नगरपालिका (महोत्तरी)	१	१	०	०	०	०
औषधि व्यवस्था विभाग	५	०	०	०	१	४
ककनी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
कचनकवल गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
कञ्चनरुप नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
कटहरिया नगरपालिका	३	३	०	०	०	०
कटहरी गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
कन्काई नगरपालिका	१	०	०	०	०	१
कन्चन गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
कन्सुलर सेवा विभाग	२	२	०	०	०	०
कपिलवस्तु नगरपालिका	४	०	०	४	०	०
कमल गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
कमलामाई नगरपालिका	१	०	०	०	०	१
कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय	२०	१९	१	०	०	०
कर्मचारी सञ्चयकोष	१७	०	२	०	०	१५
कलैया उपमहानगरपालिका	५	२	२	१	०	०
कल्याणपुर नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
कविलासी नगरपालिका	२	०	१	०	०	१
कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका	१२	०	०	०	०	१२
काठमाडौ उपत्यका विकास प्राधिकण	१	१	०	०	०	०
काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड	७९	०	३५	४०	०	४
काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड	१	०	१	०	०	०
काठमाण्डौ खानेपानी लिमिटेड (त्रिपुरेश्वर)	१	१	०	०	०	०

काठमाण्डौ महानगरपालिका	९६	०	४७	२४	०	२५
काठेखोला गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय	८	०	०	०	२	६
कानेपोखरी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
कान्ति बाल अस्पताल	१	१	०	०	०	०
कारागार व्यवस्थापन विभाग	२	०	०	०	०	२
कालिका नगरपालिका (चितवन)	२	०	२	०	०	०
कालिकामाई गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
कालिगण्डकी गाउँपालिका (स्याङ्जा)	१	०	०	१	०	०
कालीगण्डकी गाउँपालिका (गुल्मी)	३	०	१	०	०	२
कावासोती नगरपालिका	४	३	०	१	०	०
किस्पाङ गाउँपालिका	२	०	१	०	०	१
कीर्तिपुर नगरपालिका	१२	०	५	६	०	१
कुश्मा नगरपालिका	३	३	०	०	०	०
कुसे गाउँपालिका	२	१	१	०	०	०
कृषि ज्ञान केन्द्र , सर्लाही	१	१	०	०	०	०
कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय	३२	०	५	७	७	१३
कृषि तथा वनविज्ञान विश्वविद्यालय	२	२	०	०	०	०
कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेड क्षेत्रीय कार्यालय, लहान	१	१	०	०	०	०
कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेड प्रधान कार्यालय, काठमाडौं	४	०	०	०	०	४
कृष्णनगर नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
कृष्णपुर नगरपालिका	३	३	०	०	०	०
कोल्हवी नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
कोशी अस्पताल, विराटनगर प्रदेश १	२	२	०	०	०	०
कोष तथा लेखानियन्त्रक कार्यालय-सप्तरी	१	०	१	०	०	०
कोहलपुर नगरपालिका	२	०	०	१	०	१
क्षेत्रिय कृषि अनुसन्धान केन्द्र, तरहरा, सुनसरी	१	१	०	०	०	०
खजुरा गाउँपालिका	३	०	२	१	०	०
खत्याड गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
खनियाबास गाँउपालिका	३	०	२	१	०	०
खाँदबारी नगरपालिका	३	०	३	०	०	०

खाद्य आयात निर्यात गुणस्तर प्रमाणीकरण कार्यालय, त्रि. अ. वि.	१	१	०	०	०	०
खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय (बिरगन्ज, पर्सा)	१	१	०	०	०	०
खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग, बबरमहल	१४	०	०	५	२	७
खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड	२	०	०	०	०	२
खानीखोला गाँउपालिका	२	०	०	०	०	२
खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभाग	३	३	०	०	०	०
खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय तनहुँ (गण्डकी प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय दाङ	१	०	०	१	०	०
खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय प्युठान	१	१	०	०	०	०
खानेपानी मन्त्रालय	६	०	०	२	१	३
खाल्सा छिन्ताङसहिदभूमि गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
खैरहनी नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
गङ्गाजमुना गाँउपालिका	१	०	०	१	०	०
गजुरी गाउँपालिका	२	०	०	२	०	०
गढवा गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
गण्डकी प्रदेश ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	१	१	०	०	०	०
गन्यापधुरा गाउँपालिका	१	०	०	०	१	०
गल्छी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
गल्यांग नगरपालिका	३	१	०	१	०	१
गुठि संस्थान	५	१	१	२	०	१
गुलरिया नगरपालिका	१	०	०	१	०	०
गुल्मी दरबार गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
गृह मन्त्रालय	१२१	०	०	०	०	१२१
गेरुवा गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
गैडहवा गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
गोकर्णेश्वर नगरपालिका	१४	०	२	९	१	२
गोदावरी नगरपालिका	९	०	२	१	०	६
गोलन्जोर गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०

गौमुखी गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
गौर नगरपालिका	५	०	३	०	०	२
गौरादह नगरपालिका	७	०	७	०	०	०
गौरीगंगा नगरपालिका	३	०	०	०	०	३
गौशाला नगरपालिका	१	०	०	१	०	०
ग्रामथान गाउँपालिका	४	१	३	०	०	०
घोराही उपमहानगरपालिका	३	०	१	०	१	१
चक्रघट्टा गाउँपालिका	२	०	०	१	१	०
चन्द्रकोट गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
चन्द्रपुर नगरपालिका	२	०	२	०	०	०
चन्द्रागिरी नगरपालिका	५	०	१	४	०	०
चाँगुनारायण नगरपालिका	५	०	२	३	०	०
चामुण्डा बिन्द्रासैनी नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
चिकित्सा शिक्षा आयोग	४	०	०	१	०	३
चिकित्साशास्त्र अध्ययन संस्थान	२	०	२	०	०	०
चुरे गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
चैनपुर नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
चौतारासाँगाचोकगढी नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
चौदण्डी गढी नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
चौरपाटी गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
छत्रकोट गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
छत्रदेव गाउँपालिका	२	२	०	०	०	०
छत्रेश्वरी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
छबिसपाथिभेरा गाउँपालिका	२	२	०	०	०	०
छिन्नमस्ता गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
छिपहरमाई गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
जनक शिक्षा सामाग्री	१	०	०	१	०	०
जनकपुर उपमहानगरपालिका	१२	०	०	१	०	११
जयपृथ्वी नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग	१	०	०	०	०	१
जलजला गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
जलेश्वर नगरपालिका	४	४	०	०	०	०
जहदा गाउँपालिका	१	०	०	०	१	०
जिरी नगरपालिका	१	०	१	०	०	०

जिल्ला अस्पताल पाँचथर (प्रदेश १)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला अस्पताल भोजपुर न.पा.-७, भोजपुर (प्रदेश १)	१	०	०	०	०	१
जिल्ला अस्पताल, डोल्पा	१	१	०	०	०	०
जिल्ला पुन: निर्माण प्राधिकरण (पर्वत)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला पुन:निर्माण प्राधिकरण (सिन्धुपाल्चोक)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला पून:निर्माण प्राधिकरण (दोलखा)	१	०	१	०	०	०
जिल्ला पूर्णनिर्माण प्राधिकरण (नुवाकोट)	२	०	२	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय पाँचथर	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय प्यूठान	२	०	०	२	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, अर्घाखाँची	५	०	०	३	२	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, इलाम	२	०	१	०	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, उदयपुर	१	०	१	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ओखलढुङ्गा	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कन्चनपुर	६	०	४	०	०	२
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कपिलवस्तु	८	०	६	०	१	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, काठमाण्डौ	२१	०	०	२	०	१९
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, काभ्रेपलान्चोक	७	२	०	१	०	४
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कास्की	७	०	०	१	०	६
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कैलाली	५	०	०	५	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, खोटाङ्ग	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गुल्मी	६	३	१	१	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, चितवन	५	०	०	०	०	५
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जुम्ला	१	०	१	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, झापा	१६	०	१	१३	०	२
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, डडेलधुरा	१३	०	०	८	१	४
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, तनहुँ	२	१	०	०	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ताप्लेजुङ	१	०	०	०	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, दाङ्ग	१	०	१	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, दार्चुला	२	०	२	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, दैलेख	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, दोलखा	३	०	०	०	३	०

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, धनकुटा	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, धनुषा	१०	१	८	०	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, धादिङ्ग	३	०	०	१	१	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	२	०	०	१	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नुवाकोट	६	०	०	३	१	२
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, पर्बत	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, पर्सा	१०	०	६	०	१	३
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, पाल्पा	२	२	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बर्दिया	२	०	०	०	०	२
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बाँके	२	०	०	२	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बाजुरा	७	०	०	७	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बारा	४	०	२	२	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी	२	०	०	१	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भक्तपुर	४	२	०	१	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भोजपुर	१	०	०	१	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मकवानपुर	५	०	५	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मनाङ्ग	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, महोत्तरी	८	०	१	५	१	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मुगु	२	२	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मोरङ्ग	२२	०	०	१९	०	३
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, म्याग्दी	२	०	०	०	०	२
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रामेछाप	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रुपन्देही	२५	०	०	१५	०	१०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रोल्पा	१	०	०	१	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रौतहट	२	१	१	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, लमजुङ्ग	१	०	०	०	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ललितपुर	६	३	२	१	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, वागलुङ्ग	३	०	०	०	०	३
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, संखुवासभा	५	५	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सप्तरी	२	०	१	१	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सर्लाही	५	३	१	१	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक	१	०	०	०	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सिन्धुली	२	२	०	०	०	०

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सिराहा	३	२	१	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुनसरी	७	०	१	२	१	३
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुर्खेत	२	०	०	०	०	२
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्याङ्जा	३	२	०	०	०	१
जिल्ला प्रशासनकार्यालय गोरखा	१	०	१	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	२	०	२	०	०	०
जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बागलुङ	१	०	०	०	०	१
जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बैतडी	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समिति कार्यालय (काठमाण्डौ)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समिति कार्यालय (ताप्लेजुंग)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (अर्घाखाँची)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (इलाम)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (कास्की)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (कैलाली)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (गोरखा)	२	२	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (चितवन)	१	०	०	०	०	१
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (धादिङ्ग)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (प्युठान)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (बाजुरा)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (बारा)	१	०	१	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (रामेछाप)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (रुपन्देही)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (लमजुङ)	१	१	०	०	०	०

जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (सिन्धुपाल्चोक)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (सुर्खेत)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला हुलाक कार्यालय, कभ्रेपलान्चोक	१	०	०	०	०	१
जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका	६	०	३	०	०	३
जुगलगाउँपालिका	३	१	०	२	०	०
झापा गाउँपालिका	२	२	०	०	०	०
झिमरुक गाउँपालिका	१	०	०	०	१	०
टिकापुर नगरपालिका	४	०	०	४	०	०
टिचिङ अस्पताल	६	०	४	२	०	०
टोखा नगरपालिका	११	०	१०	०	०	१
ठोरी गाउँपालिका	२	२	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय बैतडी	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	१	०	०	१	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, गौतमबुद्ध (कपिलवस्तु)	१	०	०	१	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, डोटी	२	०	१	०	१	०
डिभिजन वन कार्यालय, दैलेख	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, धादिङ्ग	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, प्रदेश १ (उदयपुर)	१	०	१	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, बझाङ	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, बाग्लुङ	१	०	०	१	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, भोजपुर	१	०	०	०	०	१
डिभिजन वन कार्यालय, मकवानपुर	१	०	१	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, मुगु	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, मोरङ	१	०	१	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, ललितपुर	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, सिन्धुली	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, सुर्खेत	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय,ओखलढुंगा	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय,सुनसरी	१	०	१	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय डडेलधुरा	१	०	०	१	०	०

डिभीजन वन कार्यालय, अछाम	१	१	०	०	०	०
डीलासैनी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
डुङ्गेश्वर गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
तानसेन नगरपालिका	४	३	०	०	०	१
तारकेश्वर गाउँपालिका (नुवाकोट)	१	०	१	०	०	०
तारकेश्वर नगरपालिका	१५	०	२	०	०	१३
तिना उगाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
तिलोत्तमा नगरपालिका	७	०	७	०	०	०
तीनपाटन गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
तुम्बेवा गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
तुल्सीपुर उपमहानगरपालिका	६	०	६	०	०	०
त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय	१	०	०	०	०	१
त्रिभुवन विश्वविद्यालय	१०१	०	०	९९	०	२
त्रियुगा नगरपालिका	३	१	०	०	०	२
त्रिवेणी नगरपालिका, बाजुरा	४	१	३	०	०	०
थाक्रे गाउँपालिका	३	०	१	०	१	१
थाहा नगरपालिका	३	०	०	१	०	२
द टिम्बेर कर्पोरेशन अफ नेपाल लिमिटेड बबरमहल, काठमाडौं	१	१	०	०	०	०
दक्षिणकाली नगरपालिका	५	०	५	०	०	०
दमक नगरपालिका	६	०	०	४	०	२
दशरथचन्द नगरपालिका	४	३	०	०	०	१
दार्मा गाउँपालिका	२	०	०	१	०	१
दिपायल सिलगढ़ी नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
दुईखोली गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
दुधौली नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
दुर्गाथली गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
देउमाई नगरपालिका	२	०	०	०	०	२
देवदह नगरपालिका	२	०	१	०	०	१
देवानगंज गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
धनगढी उपमहानगरपालिका	६	३	०	१	०	२
धनपालथान गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
धनुषाधाम नगरपालिका	१	१	०	०	०	०

धनौजी गाउँपालिका	४	०	२	०	०	२
धरान उपमहानगरपालिका	६	०	०	५	०	१
धर्मदेवी नगरपालिका	२	१	०	१	०	०
धुर्कोट गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
धुलिखेल नगरपालिका	२	०	०	०	०	२
नमोबुद्ध नगरपालिका	३	३	०	०	०	०
नागरिक लगानी कोष	४०	०	०	०	०	४०
नागार्जुनन गरपालिका	४	०	१	०	१	२
नापी कार्यालय नुवाकोट	१	०	०	१	०	०
नापी कार्यालय सिन्धुपल्चोव्क	१	०	०	०	१	०
नापी कार्यालय सिन्धुली	१	१	०	०	०	०
नापी कार्यालय, ओखलदुङ्गा	१	१	०	०	०	०
नापी कार्यालय, कञ्चनपुर	१	०	०	०	०	१
नापी कार्यालय, कास्की	१	०	०	०	०	१
नापी कार्यालय, झापा	२	०	१	१	०	०
नापी कार्यालय, नवलपरासी	१	०	१	०	०	०
नापी कार्यालय, पाँचथर	१	०	१	०	०	०
नापी कार्यालय, लहान	१	१	०	०	०	०
नापी विभाग	१२	०	०	१०	०	२
नाम्खा गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
नारायणहिटी दरबार संग्रहालय	१	१	०	०	०	०
नाशोंङ गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष	१	०	०	०	०	१
निजगढ नगरपालिका	१	०	०	१	०	०
निजामति अस्पताल	४	२	१	१	०	०
निजामती किताबखाना	६	३	०	०	०	३
नीलकण्ठ नगरपालिका	२	०	०	२	०	०
नेचा सल्यान गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
नेपाल आयल निगम लिमिटेड	५	०	१	०	०	४
नेपाल कानून आयोग	२	०	०	०	०	२
नेपाल खानेपानी संस्थान	३	२	०	०	०	१
नेपाल खानेपानी संस्थान, कास्की	४	४	०	०	०	०
नेपाल खानेपानी संस्थान, कास्की	२	२	०	०	०	०
नेपाल खानेपानी संस्थान, पनौती	१	१	०	०	०	०

नेपाल गुणस्तर तथा नापतौल विभाग	४	०	०	१	०	३
नेपाल टेलिभिजन	३	०	२	०	०	१
नेपाल दूरसंचार प्राधिकरण (काठमाडौं)	३७	०	०	६	०	३१
नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड (नेपाल टेलिकम), केन्द्रीय कार्यालय	२१५	०	०	२५	२	१८८
नेपाल धितोपत्र बोर्ड	४८	०	०	०	०	४८
नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण	१२	०	०	८	१	३
नेपाल बैङ्क लिमिटेड	१	०	०	१	०	०
नेपाल मेडिकल काउन्सिल	१	१	०	०	०	०
नेपाल राष्ट्रबैंक	९१	०	०	१७	२	७२
नेपाल राष्ट्रिय पुस्तकालय (ललितपुर)	१	०	०	१	०	०
नेपाल वायु सेवा निगम	७	०	०	०	२	५
नेपाल विद्युत प्राधिकरण	२६७	०	०	४	१	२६२
नेपाल स्काउट (काठमाडौं)	२	२	०	०	०	०
नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद्	२	०	०	१	१	०
नेपालगंज उपमहानगरपालिका	७	०	०	०	६	१
नौकुण्ड गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
नौगाड गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
पचरौता नगरपालिका	२	०	२	०	०	०
पथरी शनिश्चरे नगरपालिका	३	०	१	०	०	२
परराष्ट्र मन्त्रालय	३६	०	०	८	०	२८
परवानीपुर गाउँपालिका	२	०	०	०	२	०
परशुराम नगरपालिका	२	०	२	०	०	०
पर्यटन विभाग	१	०	०	०	०	१
पशु सेवा विभाग	१	०	०	१	०	०
पशुपति क्षेत्र विकास कोष	२	०	०	०	०	२
पाँचखाल नगरपालिका	३	०	३	०	०	०
पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
पाखिबास नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
पाठ्यक्रम विकास केन्द्र	५	०	०	०	०	५
पुतलीबजार नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
पुरातत्व विभाग	६	०	१	३	०	२
पुचौंडी नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
पुर्वाधार विकास कार्यालय, रौतहट	१	१	०	०	०	०

पोखरा महानगरपालिका	३८	०	०	४	३	३१
पोखरा स्वा.वि.प्र. अन्तर्गत पञ्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अस्पताल	१	१	०	०	०	०
पोखरिया नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
प्रतापपुर गाउँपालिका	३	३	०	०	०	०
प्रदेश अस्पताल, कर्णाली प्रदेश	१	१	०	०	०	०
प्रदेश नं. १ ट्राफिक प्रहरी कार्यालय इटहरी सुनसरी	१	१	०	०	०	०
प्रदेश सभा सचिवालय (गण्डकी प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	६०	०	२१	२	१८	१९
प्रहरी प्रधान कार्यालय	३१८	०	०	२८	२१	२६९
प्राविधिक शिक्षा तथा सीप विकास परिषद् (CTEVT)	८	०	०	०	१	७
प्रेस काउन्सिल नेपाल (काठमाडौं)	४	०	०	१	०	३
फलेवास नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
फुङलिङ नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
बटेश्वर गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
बडिमालिका नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
बडीकेदार गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
बनगाड कुबिण्डे नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
बनेपा नगरपालिका	२	०	०	१	०	१
बरहथवा नगरपालिका	४	०	१	१	०	२
बराहक्षेत्र नगरपालिका	२	०	२	०	०	०
बर्जु गाउँपालिका	२	१	०	०	०	१
बर्दगोरिया गाउँपालिका	४	०	३	०	०	१
बर्दघाट नगरपालिका	६	०	२	०	१	३
बर्दिबास नगरपालिका	५	०	०	२	०	३
बलवा नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
बहुदरमाई नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
बाँसगढी नगरपालिका	३	२	०	०	०	१
बागमती गाउँपालिका ललितपुर	१	०	०	०	०	१
बागमती गाउँपालिका, मकवानपुर	२	२	०	०	०	०
बाग्लुङ नगरपालिका	३	३	०	०	०	०
बाणगंगा नगरपालिका	४	०	०	२	०	२

बान्नीगढ़ी जयगढ़ गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
बारबर्दिया नगरपालिका	४	०	०	४	०	०
बिद्युत क्षेत्रीय कार्यालय, जनकपुर	१	१	०	०	०	०
बिद्युत क्षेत्रीय कार्यालय, विराटनगर	१	०	०	०	०	१
बिद्युत वितरण केन्द्र, उदयपुर	२	२	०	०	०	०
बिरगंज महानगरपालिका	१०	०	९	०	१	०
बी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	१	०	०	१	०	०
बीरगञ्ज भन्सार कार्यालय	१	१	०	०	०	०
बीरेन्द्रनगर नगरपालिका	१३	११	१	१	०	०
बुंगल नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
बुटवल उपमहानगरपालिका	१४	१	१	०	३	९
बुढानिलकण्ठ नगरपालिका	१४	०	०	१२	०	२
बुढीगंगा गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
बुढीगंगा नगरपालिका (बाजुरा)	६	५	०	०	०	१
बुढीनन्दा नगरपालिका	२	१	१	०	०	०
बुद्धभूमी नगरपालिका	३	१	०	२	०	०
बुद्धशान्ति गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
बेनी नगरपालिका	१	०	०	१	०	०
बेलकोटगढी नगरपालिका	१	०	०	१	०	०
बेलबारी नगरपालिका	४	०	०	२	०	२
बेल्ही चपेना गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
बैजनाथ गाउँपालिका	२	०	१	१	०	०
बोगटान गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
बौधीमाई नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
भँगाहा नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
भक्तपुर नगरपालिका	३	१	०	०	०	२
भगवती माई गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
भगवानपुर गाँउपालीका	२	२	०	०	०	०
भजनी नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
भद्रपुर नगरपालिका	५	१	०	२	०	२
भन्सार विभाग	१३	०	०	६	४	३
भरतपुर अस्पताल, चितवन	२	१	०	०	०	१
भरतपुर महानगरपालिका	२०	०	१२	३	१	४
भानु नगरपालिका	१	१	०	०	०	०

भिमदत्त नगरपालिका	६	०	२	३	०	१
भिमेश्वर नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
भुमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय	२६	०	०	११	०	१५
भुमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग	११	०	०	०	०	११
भुमि सुधार तथा मालपोत कार्यालय, ईनरुवा (सुनसरी)	१	१	०	०	०	०
भुमिकास्थान नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (कर्णाली प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (प्रदेश १)	२	१	०	०	०	१
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (प्रदेश २)	३	०	३	०	०	०
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (बागमती प्रदेश)	७	०	६	१	०	०
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (लुम्बिनी प्रदेश)	३	०	३	०	०	०
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (सूदुरपश्चिम प्रदेश)	३	२	१	०	०	०
भूमि सम्बन्धी समस्या समाधान आयोग	३	०	०	०	०	३
भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय, धनगडी (कैलाली)	३	०	०	०	०	३
भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय, राजविराज (सप्तरी)	२	२	०	०	०	०
भूमिसुधार तथा मालापोत कार्यालय, नेपालगञ्ज (बाँके)	१	१	०	०	०	०
भेरी अस्पताल	१	०	१	०	०	०
भेरी नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
भेरीगंगा नगरपालिका	३	०	३	०	०	०
भैरवी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
भौतिक पुर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय	३७	१०	०	२६	०	१
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय (कर्णाली प्रदेश)	३	२	०	१	०	०

भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय (गण्डकी प्रदेश)	५	०	०	०	०	५
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय (प्रदेश २)	७	०	६	१	०	०
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय (प्रदेश ७)	६	५	०	०	०	१
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय (बागमती प्रदेश)	२६	०	२	१	०	२३
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय (लुम्बिनी प्रदेश)	५	०	१	४	०	०
भौतिकपूर्वाधार विकास मन्त्रालय (प्रदेश १)	८	०	८	०	०	०
मंगला गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
मकवानपुरगढी गाँउपालिका	१	१	०	०	०	०
मण्डनदेउपुर नगरपालिका	५	०	०	०	१	४
मधुवन नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
मध्यपुर ठिमी नगरपालिका	५	०	०	३	०	२
मध्यविन्दु नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
मध्ये-नेपाल नगरपालिका	२	०	०	२	०	०
मनराशिसवा नगरपालिका	४	३	०	०	०	१
मनहरी गाउँपालिका	३	०	३	०	०	०
मनाङ डिस्याङ गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
मन्थली नगरपालिका	१	०	०	१	०	०
मलंगवा नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
मष्टा गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
महाकाली नगरपालिका	२	१	०	०	०	१
महाकाली नगरपालिका (दार्चुला)	२	१	१	०	०	०
महानगरीय ट्राफिक प्रहरी महाशाखा काठमाण्डौ	२६	०	१४	५	०	७
महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	२	२	०	०	०	०
महाराजगंज नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
महालक्ष्मी नगरपालिका (ललितपुर)	१०	०	७	१	०	२
महालेखा नियन्त्रक कार्यालय	९	०	०	१	१	७
महावै गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालय	१३	०	०	३	०	१०
महोत्तरी गाउँपालिका	३	०	१	१	०	१

माइजोग माई गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
माई नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
माडी नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
मायादेवी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
मालपोतकार्यालय, भरतपुर (चितवन)	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय दैलेख बजार, दैलेख	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, कावासोती (परासी)	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, गाईघाट (उदयपुर)	१	०	०	०	०	१
मालपोत कार्यालय, टोखा (काठमाडौं)	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, धुलिखेल (काभ्रेपलाञ्चोक)	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, पांचथर	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, बिदुर (नुवाकोट)	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, लेखनाथ (कास्की)	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, शिखरकोट (मकवानपुर)	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, हेटौंडा (मकवानपुर)	१	१	०	०	०	०
मालारानी गाउँपालिका	१	०	०	०	१	०
मालिका गाउँपालिका, गुल्मी	२	२	०	०	०	०
मालिकार्जुन गाउँपालिका	२	०	२	०	०	०
मिक्लाजुङ गाउँपालिका मोरङ्ग	३	०	३	०	०	०
मिथिला बिहारी नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
मिर्चैया नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय (कर्णाली प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय (सूदुरपश्चिम प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, बागमती प्रदेश	१	०	१	०	०	०
मुसिकोट नगरपालिका (गुल्मी)	४	०	३	०	०	१
मेची अस्पताल, भद्रपुर झापा (प्रदेश १)	३	०	०	२	०	१
मेची भन्सार कार्यालय	१	०	०	१	०	०
मेचीनगर नगरपालिका	८	०	६	१	०	१
मेलम्ची खानेपानी विकास समिति	१	०	०	०	०	१
मेलम्ची नगरपालिका	२	०	२	०	०	०

मेलौली नगरपालिका	१३	०	९	१	०	३
मेल्लेख गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
मोदी गाउँपालिका	२	०	२	०	०	०
मोलुङ गाउँपालिका	२	१	०	१	०	०
मौलापुर नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
म्याग्दे गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
म्याङलुङ नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
यातायात पूर्वाधार निर्देशनालय (प्रदेश ५)	१	०	०	१	०	०
यातायात पूर्वाधार निर्देशनालय कैलाली (सुदूर पश्चिम प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
यातायात व्यवस्था कार्यालय पोखरा	३	०	०	२	०	१
यातायात व्यवस्था कार्यालय सवारी चालक अनुमतिपत्र रुपन्देही	२	०	०	१	०	१
यातायात व्यवस्था कार्यालय सवारी चालक अनुमतिपत्र, जगाती, भक्तपुर	२	१	०	१	०	०
यातायात व्यवस्था कार्यालय सवारी, सुनसरी (ईटहरी)	४	०	०	०	०	४
यातायात व्यवस्था कार्यालय, (सवारी) विरगंज	२	२	०	०	०	०
यातायात व्यवस्था कार्यालय, चावहिल	२	०	२	०	०	०
यातायात व्यवस्था कार्यालय, जनकपुर	२	२	०	०	०	०
यातायात व्यवस्था कार्यालय, ठुलो भर्याङ्ग	१	१	०	०	०	०
यातायात व्यवस्था कार्यालय, बाँके	१	०	०	०	०	१
यातायात व्यवस्था कार्यालय, बिर्तामोड (झापा)	४	१	०	२	०	१
यातायात व्यवस्था कार्यालय, लहान	१	१	०	०	०	०
यातायात व्यवस्था कार्यालय, सवारी चालक अनुमतिपत्र, एकान्तकुना	६	०	०	१	०	५
यातायात व्यवस्था कार्यालय, साना/ठूला सवारी, एकान्तकुना	१	०	०	०	०	१
यातायात व्यवस्था विभाग	१५७	०	४	१०७	१	४५
यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय सुर्खेत (कर्णाली प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय, शुकेधरा	२	२	०	०	०	०
यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय, सानो भन्याङ्ग	१	०	०	०	०	१

युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	१२	०	४	५	०	३
युवा तथा साना व्यवसायी स्वरोजगार कोष (काठमाडौं)	३	२	०	०	०	१
रंगेली नगरपालिका	३	२	१	०	०	०
रक्षा मन्त्रालय	६	०	०	०	०	६
रत्ननगरनगरपालिका	१	१	०	०	०	०
राजदेवी नगरपालिका	३	३	०	०	०	०
राजविराज नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
राजस्व अनुसन्धान विभाग	१३	०	०	१३	०	०
राजापुर नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
रासी गाउँपालिका (दाङ)	१	०	०	०	०	१
रासी नगरपालिका	५	०	०	०	५	०
रासी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	१	१	०	०	०	०
रासीसोनारी गाउँपालिका	३	३	०	०	०	०
रामगोपालपुर नगरपालिका	३	०	२	०	१	०
रामधुनी नगरपालिका	२	०	२	०	०	०
रामेछाप नगरपालिका	२	०	०	२	०	०
राष्ट्र सेवक किताबखाना (बिद्यालय शिक्षक किताबखाना)	१	१	०	०	०	०
राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग	१	०	०	१	०	०
राष्ट्रिय आवास कम्पनी लि.	२	२	०	०	०	०
राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् (काठमाण्डौ)	२	२	०	०	०	०
राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, काठमाडौं	१	०	०	०	०	१
राष्ट्रिय ट्रमा सेन्टर, काठमाडौं	१	०	०	०	०	१
राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्ड	२	०	०	१	०	१
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा बन्यजन्तु संरक्षण विभाग	१३	०	१०	३	०	०
राष्ट्रिय परिक्षा बोर्ड	३५	०	०	०	०	३५
राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	२३	८	०	१	०	१४
राष्ट्रिय पुनर्निमाण प्राधिकरण	१६	०	०	०	०	१६
राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	६	०	०	६	०	०
राष्ट्रिय योजना आयोग	२	२	०	०	०	०
राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	७	०	०	०	०	७
राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	३८	०	०	१२	०	२६
राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र	१६७९	०	०	०	०	१६७९

राहदानी विभाग	४	०	०	१	०	३
रुपनी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
रुपा गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
रुवी भ्याली गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
रेल विभाग	१	०	०	१	०	०
रोङ गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
रोशी गाँउपालिका	२	२	०	०	०	०
रोहिणी गाउँपालिका	२	२	०	०	०	०
लक्ष्मीपुरपतारी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
लगानी बोर्डको कार्यालय	१	१	०	०	०	०
लम्कीचुहा नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
ललितपुर महानगरपालिका	४१	०	३१	४	१	५
लहान नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
लालझाडी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
लालबन्दी नगरपालिका	२	१	०	१	०	०
लुङग्री गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
लुम्बिनी प्रदेश ट्राफिक प्रहरी कार्यालय बुटवल	२	०	२	०	०	०
लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल	१	०	०	०	०	१
लुम्बिनी सांस्कृतिक नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
लेकबेशी नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
लोहरपट्टी नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
वन तथा भूसंरक्षण विभाग	१	०	०	१	०	०
वन तथा वातावरण मन्त्रालय	४०	०	०	९	२	२९
वन्दिपुर गाउँपालिका	३	२	१	०	०	०
वरेङ गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण कार्यालय (भैरहवा)	१	०	०	०	०	१
वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता हित संरक्षण विभाग	६०	०	२३	१७	२	१८
वातावरण विभाग (कुपन्डोल, ललितपुर)	२	०	०	०	२	०
वालिङ नगरपालिका	२	१	०	०	०	१
विजय नगरगाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
विदुर नगरपालिका	६	०	३	३	०	०

विद्युत वितरण केन्द्र, कुलेश्वर	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, गुल्मी	१	०	०	०	०	१
विद्युत वितरण केन्द्र, जलेश्वोर	१	०	१	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, ताप्लेजुङ	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, थीमी	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, दमक	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, दार्चुला	२	०	२	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, दोलखा	१	०	१	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, धरान	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, नुवाकोट	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, परासी	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, पाल्पा	२	२	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, पोखरा	३	२	०	१	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, बिरगंज	१	०	०	०	०	१
विद्युत वितरण केन्द्र, बुटवल	५	३	०	०	०	२
विद्युत वितरण केन्द्र, भक्तपुर	१	०	१	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, भैरहवा	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, रंगेली	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, रसुवा	१	०	०	०	०	१
विद्युत वितरण केन्द्र, रोल्पा	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, लम्जुङ	१	०	०	०	०	१
विद्युत वितरण केन्द्र, सिन्धुपल्चोक	१	०	१	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, सुर्खेत	१	०	०	०	०	१
विद्युत वितरण केन्द्र, हेटौंडा	३	०	०	१	०	२
विद्युत वितरणकेन्द्र, बिराटनगर	२	१	०	१	०	०
विद्युत वितरणकेन्द्र, बेलबारी	१	०	०	०	०	१
विमा समिति	४३	०	१३	१७	१	१२
विराटनगर महानगरपालिका	८	०	०	०	०	८
विर्तामोड नगरपालिका	५	०	०	०	०	५
विश्रामपुर गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
विष्णुपुर गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
वीर अस्पताल, काठमाडौं	५	०	०	२	०	३
वेदकोट नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
वेलका नगरपालिका	१	०	०	०	०	१

वैदेशिक रोजगार बोर्ड	१	०	०	०	०	१
वैदेशिक रोजगारविभाग	३०	८	०	१६	०	६
व्याँस गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
व्यास नगरपालिका	३	०	०	३	०	०
शङ्खरापुर नगरपालिका	३	०	१	२	०	०
शहीद नगरनगरपालिका	१	१	०	०	०	०
शान्तिनगर गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
शारदा नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
शिक्षक सेवाआयोग	५	०	०	०	०	५
शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्र	५	०	०	२	०	३
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ , चितवन	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, इलाम	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, ओखलढुङ्गा	१	०	०	१	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, कास्की	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, डडेलधुरा	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, दैलेख	१	०	०	०	०	१
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, धनकुटा	१	०	०	१	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, पर्बत	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, बझांग	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, बैतडी	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, मोरंग	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, सप्तरी	२	१	०	१	०	०
शिक्षा विकास निर्देशनालय (प्रदेश २)	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकासतथा समन्वय इकाइ, ललितपुर	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकासतथा समन्वय इकाइ, सर्लाही	२	०	२	०	०	०
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	७१	०	१	१८	५	४७
शिखर नगरपालिका	१	०	०	०	०	१
शितगंगा नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
शिवराज नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
शुक्रराज ट्रपिकल अस्पताल, टेकु	२	०	०	०	१	१
शुभकालीका गाउँपालिका (कालिकोट)	३	३	०	०	०	०
श्रम तथा रोजगार कार्यालय काठमाडौं	४	०	४	०	०	०
श्रम तथा रोजगार कार्यालय बुटवल	१	०	१	०	०	०

श्रम तथा रोजगार कार्यालय, जनकपुर	१	०	०	०	०	१
श्रम तथा रोजगार कार्यालय, विराटनगर	१	०	१	०	०	०
श्रम तथा रोजगार कार्यालय, हेटौंडा	१	०	१	०	०	०
श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभाग	१५	०	३	८	१	३
श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय	३१	०	०	२	१	२८
संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	१४	०	०	१	१	१२
सखुवानान्कारकट्टी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
सघन सहरी तथा भवन निर्माण आयोजना, पर्सा	१	१	०	०	०	०
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	७३	०	०	६३	०	१०
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय	२२	०	३	५	०	१४
सडक डिभिजन काठमाण्डौ	३	३	०	०	०	०
सडक डिभिजन चरिकोट	१	१	०	०	०	०
सडक डिभिजन डोटी	१	०	०	१	०	०
सडक डिभिजन तनहुँ (गण्डकी प्रदेश)	१	०	०	०	०	१
सडक डिभिजन सुर्खेत	१	०	०	१	०	०
सडक डिभिजन, बारलुंग	१	१	०	०	०	०
सडक डिभिजन, भक्तपुर	२	२	०	०	०	०
सडक विभाग	५१	०	१	१४	२	३४
सन्दकपुर गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
सन्धिखर्क नगरपालिका	१	०	०	०	१	०
सप्तकोशी नगरपालिका	७	०	१	२	०	४
सबैला नगरपालिका	३	०	३	०	०	०
सभापोखरी गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
समाज कल्याणपरिषद्	१	१	०	०	०	०
सम्पति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग	२	०	०	२	०	०
सम्मरीमाई गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
सवारी परीक्षण कार्यालय	१	१	०	०	०	०
सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल	१३	०	०	०	०	१३
सहकारी विभाग	१	०	०	१	०	०
सहरी विकास मन्त्रालय	५	०	०	३	०	२

साँफेबगर नगरपालिका	३	१	०	०	०	२
साकेला गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
सामाजिक विकास मन्त्रालय (कर्णाली प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
सामाजिक विकास मन्त्रालय (गण्डकी प्रदेश)	५	४	१	०	०	०
सामाजिक विकास मन्त्रालय (प्रदेश १)	२	१	०	०	०	१
सामाजिक विकास मन्त्रालय (प्रदेश २)	३	०	२	१	०	०
सामाजिक विकास मन्त्रालय (प्रदेश ७)	५	०	०	४	०	१
सामाजिक सुरक्षा कोष	७	०	०	२	०	५
सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय	१२	४	०	०	२	६
सिगास गाउँपालिका	३	३	०	०	०	०
सिद्धलेक गाउँपालिका	३	०	०	०	०	३
सिद्धार्थ नगरनगरपालिका	४	०	३	०	०	१
सिम्ता गाउँपालिका	२	०	०	०	१	१
सिराहा नगरपालिका	४	०	१	०	०	३
सिस्ने गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
सुकिदह गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
सुक्ला गण्डकी नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
सुद्धोधन गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
सुनछहरी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
सुनवल नगरपालिका	३	०	०	०	०	३
सुनापती गाउँपालिका	३	३	०	०	०	०
सुन्दरहरैचा नगरपालिका	३	०	०	०	०	३
सुरुङ्गा नगरपालिका	९	०	३	१	२	३
सुर्नया गाउँपालिका	४	४	०	०	०	०
सुस्ता गाउँपालिका	२	०	०	०	०	२
सूचना तथा प्रसारण विभाग (काठमाडौं)	१२	५	१	३	०	३
सूचना प्रणाली सहयोगी निर्देशनालय	१	१	०	०	०	०
सूचना प्रविधि विभाग	२	०	०	१	०	१
सूर्यविनायक नगरपालिका	१८	०	१०	३	०	५
सैनामैना नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
सोनमा गाउँपालिका	४	४	०	०	०	०
सोरु गाउँपालिका	४	१	०	०	०	३
स्वास्थ्य कार्यालय, रुपन्देही	१	१	०	०	०	०
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	१६२	१०	३४	७७	२	३९

स्वास्थ्य बिमाबोर्ड	१४	०	०	१	१	१२
स्वास्थ्य सेवा विभाग	२२	१८	४	०	०	०
स्वास्थ्य, जनसंख्या तथा परिवार कल्याण मन्त्रालय (लुम्बिनी प्रदेश)	७	३	४	०	०	०
हंसपुर नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
हतुवागढी गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
हनुमाननगर कङ्कालिनी नगरपालिका	८	७	०	१	०	०
हरिनगरा गाउँपालिका	२	१	०	१	०	०
हरिपुर्वा नगरपालिका	२	०	२	०	०	०
हरिहरपुरगढी गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका	४	३	०	१	०	०
हिमाली गाउँपालिका	५	०	३	०	०	२
हिलिहाङ गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
हुलाक सेवा विभाग	४	०	२	१	०	१
हेटौंडा उपमहानगरपालिका	१४	०	९	१	१	३
जम्मा	७६८३	६०६	६५९	१०७२	१६६	५१८०

हेलो सरकार शाखामा वि.सं. ०७७/०७८ मा कूल ७६८३ ओटा गुनासोहरू प्राप्त भएको देखिन्छ भने सबैभन्दा बढी राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रसँग सम्बन्धित १६७९ ओटा गुनासोहरू प्राप्त भएकोमा सबै नै समाधान भई फछ्र्यौट भएको देखिन्छ। नागरिक एपबाट प्राप्त हुने गुनासोहरू समेत राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रमा पठाइने भएकोले सो निकायसँग सम्बन्धित गुनासोको संख्या बढी देखिएको हो। सबैभन्दा बढी गुनासोको समाधान गरी फछ्र्यौट गर्ने अर्को निकाय गृह मन्त्रालय हो जसले १२१ ओटा सबै गुनासोहरू समाधान गरेको देखिन्छ। त्यस्तै प्रहरी प्रधान कार्यालयसँग सम्बन्धित ३१८ ओटा गुनासो प्राप्त भएकोमा २६९ ओटा समाधान भई फछ्र्यौट भएको छ भने नेपाल विद्युत प्राधिकरणसँग सम्बन्धित २६७ ओटा गुनासो प्राप्त भएकोमा २६२ ओटा गुनासोहरू समाधान भई फछ्र्यौट भएको देखिन्छ। उक्त अवधिमा ७ ओटा सार्वजनिक निकायहरूसँग सम्वन्धित गुनासोहरू १०० ओटा भन्दा बढी प्राप्त भएको देखिन्छ।

२.२ मन्त्रालय वा अन्तर्गतको गुनासो सम्बन्धी विवरण

हेलो सरकारमा प्राप्त गुनासोहरूलाई मन्त्रालय अनुसार पनि वर्गीकरण गर्न सकिन्छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा सबै भन्दा बढी सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय सँग सम्बन्धित २,०१५

ओटा गुनासो प्राप्त भएको छ। नागरिक एपसँग सम्बन्धित गुनासोहरू धेरै भएको हुँदा सम्बन्धित मन्त्रालयको गुनासो बढेको देखिन्छ। मन्त्रालय अनुसार हेर्दा सबैभन्दा कम गुनासो प्राप्त हुने मन्त्रालयमा रक्षा मन्त्रालय रहेको छ, जससँग जम्मा ९ ओटा गुनासो रहेको छन्। यसरी हेर्दा सङ्घीय मन्त्रालय वा अन्तर्गतसँग सम्बन्धित ५,३११ गुनासो प्राप्त भएकोमा ३,५७८ ओटा गुनासो यस अवधिमा फछ्र्यौट गरिएको छ।

निकायहरू	जम्मा गुनासो	नहेरिएको गुनासो	हेरिएको गुनासो	प्रशोधन/ अनुसन्धान गरिदै गरेको गुनासो	समाधान भएको गुनासो	फछ्र्यौट भएको गुनासो
अर्थ मन्त्रालय	३८९	२१	३०	४८	१९	२७१
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	१११	२०	२६	२६	७	३२
ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय	३२२	२७	६	७	५	२७७
कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय	१०	०	०	०	२	८
कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय	६४	५	६	१७	१०	२६
खानेपानी मन्त्रालय	१०८	१५	३५	४२	६	१०
गृह मन्त्रालय	८२६	५८	६५	१३७	५२	५१४
परराष्ट्र मन्त्रालय	४४	३	०	९	१	३१
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	१६१	१३	२४	३०	२७	६७
भुमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय	९२	२०	५	२५	५	३७
भौतिक पुर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय	२७०	२४	६	१५२	८	८०
महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालय	१८	२	०	३	२	११
युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	२०	६	४	५	१	४
रक्षा मन्त्रालय	९	३	०	०	०	६
वन तथा वातावरण मन्त्रालय	५८	२	१०	१३	४	२९
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	२८१	१९	१०	१२७	१५	११०
श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय	१०५	११	१०	२८	१२	४४

संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	४८	२	१	१२	९	२४
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	११६	२४	२	७०	६	१४
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय	२०१५	२७	८	४२	२०	१९१८
सहरी विकास मन्त्रालय	१०	५	०	३	०	२
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	२३४	४०	३९	८२	१२	६३
जम्मा	५३११	३४७	२८७	८७८	२२३	३५७८

उल्लिखित तथ्याङ्क अध्ययन गर्दा सङ्घीय मन्त्रालय अन्तर्गतको गुनासोहरूमध्ये सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय र अन्तर्गतको सबै भन्दा बढी २०१५ ओटा गुनासोहरू प्राप्त भएको देखिन्छ। त्यसै गरी बढी गुनासो प्राप्त हुने मन्त्रालयहरू र अन्तर्गतका कार्यालयमा क्रमश: गृह मन्त्रालयको ८२६, अर्थ मन्त्रालयको ३८९, ऊर्जा जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालयको ३२२ र शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको २८१ ओटा गुनासोहरू प्राप्त भएको देखिन्छ। सबै भन्दा कम गुनासो प्राप्त हुने मन्त्रालयहरू र अन्तर्गतका कार्यालयमा रक्षा मन्त्रालयको ९, सहरी विकास मन्त्रालयको १० र महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालयको १८ ओटा गुनासोहरू आएको देखिन्छ।

२.३ प्रकृति अनुसार गुनासोको विवरण

हेलो सरकारमा प्राप्त गुनासोहरूलाई विषय, क्षेत्र एवम् कार्य प्रकृतिअनुसार गुनासोको वर्गीकरण गर्ने प्रयास गरिएको छ। जसअनुसार प्रकृति अनुसार ११६ प्रकारमा विभाजन गरिएको र आवश्यकतानुसार गुनासोको थप वर्गीकरण पनि गर्न सकिने अवस्था छ। हालसम्म प्राप्त गुनासो मध्ये वैकल्पिक फाराम (विविध) प्रकृतिको गुनासो सबैभन्दा बढी १,०५३ ओटा रहेको छ। गुनासोको प्रकृतिअनुसार जम्मा गुनासो ७,६८३ रहेकोमा ५,१८० ओटा गुनासो यस अवधिमा फछ्र्यौट गरिएको छ।

गुनासोको प्रकृति	जम्मा गुनासो	नहेरिएको गुनासो	हेरिएको गुनासो	प्रशोधन/ अनुसन्धान गरिदै गरेको गुनासो	समाधान भएको गुनासो	फछ्र्यौट भएको गुनासो
अनलाइन पत्रपत्रिका सम्बन्धी गुनासो	४	१	०	१	०	२

अस्पताल/स्वास्थ्य चौकीमा अनियमितता	४१	५	१०	९	०	१७
आपूर्तिसँग सम्बन्धित गुनासो	५	१	०	१	१	२
आवाससँग सम्बन्धित	१३	१	२	१	१	८
उद्योगसँग सम्बन्धित गुनासो	१३	३	१	३	०	६
उपभोक्ता समितिसम्बन्धी	६	१	०	२	१	२
उर्जा, सिंचाई तथा जलश्रोतका समस्या सम्बन्धमा	४२	३	४	४	०	३१
कदर/प्रशंसासम्बन्धी	७	०	०	०	०	७
कर छलीसँग सम्बन्धित गुनासो	११	०	०	४	०	७
कर्मचारी अभाव	३४	४	१	१३	२	१४
कर्मचारीको अनुशासन/आचरण	५७	११	७	९	२	२८
कर्मचारीमाथिको भेदभाव	१०७	११	९	२५	३	५९
कर्मचारीसँग सम्बन्धित गुनासो	१४०	१३	९	२९	५	८४
कर्मचारीहरूले कार्यालय पोसाक नलगाएको	७	१	२	०	०	४
कानून, न्याय तथा संसदीय मामिलासँग सम्बन्धित गुनासो	१३	२	०	०	१	१०
कारागारमा हुने अनियमितता र बन्दीमाथि हुने दुर्व्यवहार	४	१	०	०	१	२
कार्यालय अभिलेख/रेकर्ड सम्बन्धी गुनासो	४०१	१६	९	१९	२	३५५
कार्यालय परिसरमा सफाईको कमी	१६	२	३	३	१	७
कार्यालयको सूचना व्यवस्थापन	२३	६	१	५	१	१०
कालोबजारी	४६	३	१४	१०	०	१९
कुटपिट	१४	१	०	२	०	११
कृषकले गर्ने गरेको गुनासो	३४	४	६	२	४	१८
कृषि अनुदानमा अनियमितता सम्बन्धमा	१२	३	३	२	१	३
कृषिबाली नष्ट भएको सम्बन्धमा	१२	३	३	२	०	४
क्याम्पस/ कलेजसम्बन्धी गुनासो	१८	०	०	९	०	९
खरिदमा अनियमितता	३३	६	२	२	३	२०
खानेपानी सम्बन्धित गुनासो	२८९	५०	६१	६५	२	१११
खेलकुदमा देखिएका समस्याहरु	७	१	२	१	०	३

गुठी सम्बन्धी	७	१	१	१	०	४
गुणस्तरहीन बस्तुको बिक्री	२२	१	५	७	२	७
गैर कानुनी धर्म प्रचार	४	०	०	१	०	३
गैर सरकारी संस्थाको अनियमितता	१५	३	२	५	१	४
गैरप्राकृतिक विपद्	५	०	०	१	१	३
घर भाडासम्बन्धी	१०	३	१	२	१	३
घुस/रिसवत लेनदेन	६८	४	२	४	१	५७
चोरी/डकैती	७	०	०	२	२	३
छाडा चौपायासम्बन्धी गुनासो	२०	३	७	४	०	६
जग्गा जमिनसम्बन्धी गुनासो	८६	७	११	१३	०	५५
जडीबुटीसम्बन्धी गुनासो	२	१	०	०	०	१
जबरर्जस्ती हफ्ता/फिरौती/ चन्दा असुली	२	०	०	०	०	२
टेलिकमसँग सम्बन्धित गुनासो	२२९	०	०	२४	३	२०२
ट्राफिक प्रहरीसम्बन्धी गुनासो	४७	२	१०	३	१	३१
ठगी/किर्ते/जालसाजी	११५	५	८	१६	६	८०
ढल व्यवस्थापनसम्बन्धी गुनासो	३२	३	११	४	१	१३
दोहोरो नागरिकता	११	०	२	१	०	८
धम्की/असूलीधन्दा	१६	०	०	३	३	१०
नागरिक वडापत्रसम्बन्धी गुनासो	५१	४	४	३	१	३९
नागरिकता नदिएको	४२	२	०	१	०	३९
निजी विद्यालयसँग सम्बन्धित गुनासो	३८	२	४	५	१	२६
निर्देशन पालना नगरेको	५७	५	११	४	२	३५
निर्माण कार्यमा अनियमितता	३३	८	४	९	०	१२
पत्रपत्रिकासम्बन्धी	७	०	०	२	०	५
परराष्ट्रसँगसम्बन्धित गुनासो	३६	१	०	६	०	२९
पर्किङ्गसम्बन्धी गुनासो	४९	२	१०	७	१	२९
पर्यटकसँगसम्बन्धित	२	०	०	०	०	२
पशुपंछी पालन सम्बन्धमा	९	१	१	३	०	४
प्रभावितव्यक्ति/परिवारले क्षेतिपूर्ति नपाएको	२०	२	५	३	१	९
प्रयोगशालामा आवश्यक उपकरणको अभाव	९	४	२	२	०	१
प्राकृतिक स्रोत दोहन	८१	१८	१५	१५	५	२८

प्राकृतिक स्रोतको अतिक्रमण	३७	१०	७	१०	३	७
प्राकृतिकविपद्	१८	५	२	१	०	१०
फुटपाथ/जेब्राक्रस नभएको	९४	३	२७	१२	४	४८
फोहोर व्यवस्थापन नभएको	३२	५	८	२	२	१५
बाणिज्यसँग सम्बन्धित गुनासो	२०	२	४	५	२	७
बिदेशीलाई नेपाली नागरिकता जारी भएको	१०	२	०	१	०	७
बैंक/वित्तीय संस्था तथा सहकारीसँग सम्बन्धित गुनासो	१३७	५	९	२९	३	९१
भन्सार/राजस्वछली	६७	३	२	१९	१	४२
भुक्तानीसँगसम्बन्धित	४३	२	७	६	२	२६
मदिरा तथा सुर्तीजन्य पदार्थ सम्बन्धी	१०	४	२	३	०	१
महामारी फैलिएको	१६९	१४	१८	२९	७	१०१
महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिकसँग सम्बन्धित गुनासा	२५	२	३	४	०	१६
मानव तस्करी	१	०	०	०	०	१
यातायात व्यवस्था कार्यालयसँग सम्बन्धित गुनासो	१४७	१२	६	५३	१	७५
यातायातका साधनको बिषयमा गरिने गुनासो	४६	२	४	१४	०	२६
युवा खेलकुद सम्बन्धी	१२	५	१	२	०	४
रेडियो तथा टेलिभिजन सम्बन्धी	१६	०	४	४	०	८
लाइसेन्समा अनियमितता	७५	२	८	२५	०	४०
लागु औषधओसार	८	१	१	०	०	६
लागु पदार्थको दुरुपयोग	२८	०	१	०	०	२७
लोक सेवा आयोगसम्बन्धी	४९	०	१	६	२	४०
वन सम्बन्धी	३६	११	४	४	२	१५
वन्नेजन्तुसम्बन्धी	९	३	३	०	०	३
वातावरणसम्बन्धी	२५	१	७	५	३	९
विद्यार्थी सम्बन्धी	७०	३	४	१३	०	५०
विद्युतसम्बन्धी गुनासो	२७५	२२	८	५	०	२४०
विपद्को समयमा हुने उद्दारमा अनियमितता	४	०	०	१	०	३
विश्वविद्यालयसँग सम्बन्धित गुनासो	८३	२	२	५८	२	१९

वेबसाइटमा समस्या	७७२	२०	१२	६१	१	६७८
वैकल्पिक फाराम	१०५३	२१	४२	९१	२१	८७८
वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी गुनासो	२५	४	१	५	०	१५
शान्ति सुरक्षामा असर गरेको सम्बन्धी	१७	०	१	०	०	१६
शूल्क, दस्तुर र जरीवानासँग सम्बन्धित गुनासो	२५	३	४	६	०	१२
शैक्षिक परामर्श दाता संस्था सम्बन्धित गुनासो	२३	२	१	४	०	१६
श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षासँग सम्बन्धित गुनासो	५६	५	६	९	३	३३
संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन सँग सम्बन्धित गुनासो	३६	०	३	१०	२	२१
सङ्घीय मामिला तथा सा.प्र सम्बन्धित समस्या	१७	०	१	१२	२	२
सडक पुलसँग सम्बन्धित गुनासो	१८६	३०	२९	३१	४	९२
सडकपेटी/फुटपाथमा आवतजावत गर्न समस्या	१२	०	५	१	०	६
सरकारी सवारी साधनको दुरुपयोग	२८	५	३	२	१	१७
सहुलियतपूर्ण कर्जाको लागि ब्याज अनुदान	२१	०	०	०	०	२१
सामाजिक सञ्जालको दुरुपयोग	३२	१	१	५	०	२५
सामुदायिक विद्यालय सम्बन्धी गुनासो	९१	३०	१९	१६	३	२३
सार्वजनिक अपराध सम्बन्धी गुनासो	२२	०	१	३	०	१८
सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण	६८	१५	१४	१७	१	२१
सार्वजनिक निर्माणमा सम्बन्धी	१०१	२३	१९	२०	४	३५
सार्वजनिक भवन/संरचना अतिक्रमण	८	२	१	१	०	४
सिमा सुरक्षासम्बन्धी	१३	०	०	२	०	११
सुझाव सम्बन्धी	२७३	१२	२३	१४	६	२१८
सोधपुछसम्बन्धी	३८३	१२	१३	२३	५	३३०
स्थानीय तहसम्बन्धी गुनासो	१७५	३८	३१	२१	७	७८
स्वास्थ्य चौकी/अस्पतालसँग सम्बन्धी	११५	२४	१७	२६	४	४४
स्वास्थ्य सेवावितरण प्रभावकारी नभएको	२३	३	३	५	०	१२
हत्या/हिंसा	२१	०	१	२	४	१४

जम्मा	७६८३	६०६	६५९	१०७२	१६६	५१८०

गुनासोको प्रकृतिअनुसार प्राप्त भएको गुनासो अध्ययन गर्दा वैकल्पिक फारामबाट सबैभन्दा बढी १०५३ ओटा गुनासो प्राप्त भएकोमा ८७८ ओटा गुनासोहरूको समाधान भई फछ्र्यौट भएको देखिन्छ। वेभसाइटमा समस्या सम्बन्धी गुनासोहरू ७७२ ओटा आएको देखिन्छ भने कार्यालयको अभिलेखसम्बन्धी गुनासोहरू ४०१ ओटा प्राप्त भएको पाइन्छ। त्यसगरी सोधपुछसम्बन्धी जिज्ञासा समेत ३८३ ओटा प्राप्त भई ३३० ओटाको जिज्ञासा समाधान भएको देखिन्छ। त्यस्तै धेरै गुनासो प्राप्त हुनेमा खानेपानीसम्बन्धी गुनासो २८९ ओटा र विद्युत सम्बन्धी गुनासो २७५ ओटा देखिन्छ।

२.४ विभागस्तरका कार्यालयहरूको गुनासो विवरण

प्राप्त गुनासोहरूलाई नेपाल सरकारका विभाग तथा विभाग स्तरका कार्यालय अनुसारको बर्गीकरण देहायबमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा विभागस्तरका र अन्तर्गतका कार्यालयहरू सँग सम्वन्धित जम्मा २,०५३ ओटा गुनासो दर्ता भएकोमा १,३१५ ओटा गुनासो फछ्र्यौट भैसकेको अवस्था छ।

विभागस्तरका कार्यालयहरू	जम्मा गुनासो	नहेरिएको गुनासो	हेरिएको गुनासो	प्रशोधन/ अनुसन्धान गरिदै गरेको गुनासो	समाधान भएको गुनासो	फछ्र्यौट भएको गुनासो
अधिकार सम्पन्न वाग्मती सभ्यता एकीकृत विकास समिति	१	१	०	०	०	०
अध्यागमन विभाग,काठमाडौं (कालिकास्थान)	१	०	०	०	०	१
आन्तरिक राजस्व विभाग	५०	०	१	०	६	४३
उद्योग विभाग	२	०	०	०	१	१
औषधि व्यवस्था विभाग	५	०	०	०	१	४
कन्सुलर सेवा विभाग	२	२	०	०	०	०
कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय	२०	१९	१	०	०	०
काठमाडौं उपत्यका विकास प्राधिकरण	१	१	०	०	०	०
काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड	७९	०	३५	४०	०	४

काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड	१	०	१	०	०	०
कान्ति बाल अस्पताल	१	१	०	०	०	०
कारागार व्यवस्थापन विभाग	२	०	०	०	०	२
कृषि तथा वनबिज्ञान विश्वविद्यालय	२	२	०	०	०	०
कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेड प्रधान कार्यालय, काठमाडौं	४	०	०	०	०	४
खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग, बबर महल	१४	०	०	५	२	७
खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड	२	०	०	०	०	२
खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभाग	३	३	०	०	०	०
गुठी संस्थान	५	१	१	२	०	१
जनक शिक्षा सामाग्री	१	०	०	१	०	०
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग	१	०	०	०	०	१
त्रिभुवन विश्वविद्यालय	१०१	०	०	९९	०	२
द टिम्बेर कर्पोरेशन ओफ नेपाल लिमिटेड बबरमहल, काठमाडौं	१	१	०	०	०	०
नागरिक लगानीकोष	४०	०	०	०	०	४०
नापी विभाग	१२	०	०	१०	०	२
निजामती किताबखाना	६	३	०	०	०	३
नेपाल आयल निगम लिमिटेड	५	०	१	०	०	४
नेपाल कानून आयोग	२	०	०	०	०	२
नेपाल खानेपानी संस्थान	३	२	०	०	०	१
नेपाल गुणस्तरतथा नापतौल विभाग	४	०	०	१	०	३
नेपाल टेलिभिजन	३	०	२	०	०	१
नेपाल दूरसंचार प्राधिकरण (काठमाडौं)	३७	०	०	६	०	३१
नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड (नेपाल टेलिकम), केन्द्रीय कार्यालय	२१५	०	०	२५	२	१८८
नेपाल धितोपत्र बोर्ड	४८	०	०	०	०	४८
नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण	१२	०	०	८	१	३
नेपाल मेडिकल काउन्सिल	१	१	०	०	०	०
नेपाल राष्ट्र बैंक	९१	०	०	१७	२	७२
नेपाल राष्ट्रिय पुस्तकालय (ललितपुर)	१	०	०	१	०	०

नेपाल वायु सेवा निगम	७	०	०	०	२	५
नेपाल विद्युत प्राधिकरण	२६७	०	०	४	१	२६२
नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद्	२	०	०	१	१	०
पर्यटन विभाग	१	०	०	०	०	१
पशु सेवा विभाग	१	०	०	१	०	०
पाठ्यक्रम विकास केन्द्र	५	०	०	०	०	५
पुरातत्व विभाग	६	०	१	३	०	२
पोखरा स्वा.वि.प्र. अन्तर्गत पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अस्पताल	१	१	०	०	०	०
प्रहरी प्रधान कार्यालय	३१८	०	०	२८	२१	२६९
प्राविधिक शिक्षा तथा सीप विकास परिषद् (CTEVT)	८	०	०	०	१	७
प्रेस काउन्सील नेपाल (काठमाडौं)	४	०	०	१	०	३
भन्सार विभाग	१३	०	०	६	४	३
भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग	११	०	०	०	०	११
महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	२	२	०	०	०	०
महालेखा नियन्त्रक कार्यालय	९	०	०	१	१	७
मेलम्ची खानेपानी विकास समिति	१	०	०	०	०	१
यातायात व्यवस्था विभाग	१५७	०	४	१०७	१	४५
राजस्व अनुसन्धान विभाग	१३	०	०	१३	०	०
रासी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	१	१	०	०	०	०
राष्ट्रसेवक किताबखाना (बिद्यालय शिक्षक किताबखाना)	१	१	०	०	०	०
राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग	१	०	०	१	०	०
राष्ट्रिय आवास कम्पनी लि.	२	२	०	०	०	०
राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला , काठमाडौं	१	०	०	०	०	१
राष्ट्रिय ट्रमा सेन्टर ,काठमाडौं	१	०	०	०	०	१
राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्ड	२	०	०	१	०	१
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा बन्यजन्तु संरक्षण विभाग	१३	०	१०	३	०	०
राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	२३	८	०	१	०	१४
राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड	३५	०	०	०	०	३५
राष्ट्रिय पुनर्निमाण प्राधिकरण	१६	०	०	०	०	१६
राष्ट्रिय योजना आयोग	२	२	०	०	०	०

राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	३८	०	०	१२	०	२६
राहदानी विभाग	४	०	०	१	०	३
रेल विभाग	१	०	०	१	०	०
लगानी बोर्डको कार्यालय	१	१	०	०	०	०
वन तथा भूसंरक्षण विभाग	१	०	०	१	०	०
वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता हित संरक्षण विभाग	६०	०	२३	१७	२	१८
वातावरण विभाग (कुपन्डोल, ललितपुर)	२	०	०	०	२	०
विमा समिति	४३	०	१३	१७	१	१२
वीर अस्पताल, काठमाडौं	५	०	०	२	०	३
वैदेशिक रोजगार बोर्ड	१	०	०	०	०	१
वैदेशिक रोजगार विभाग	३०	८	०	१६	०	६
शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्र	५	०	०	२	०	३
शुक्रराज ट्रपिकल अस्पताल,टेकु	२	०	०	०	१	१
श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभाग	१५	०	३	८	१	३
सडक विभाग	५१	०	१	१४	२	३४
समाज कल्याण परिषद्	१	१	०	०	०	०
सम्पति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग	२	०	०	२	०	०
सशस्त्र प्रहरीबल, नेपाल	१३	०	०	०	०	१३
सहकारी विभाग	१	०	०	१	०	०
सामाजिक सुरक्षा कोष	७	०	०	२	०	५
सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय	१२	४	०	०	२	६
सूचना तथा प्रसारण विभाग (काठमाडौं)	१२	५	१	३	०	३
सूचना प्रणाली सहयोगी निर्देशनालय	१	१	०	०	०	०
सूचना प्रविधि विभाग	२	०	०	१	०	१
स्वास्थ्य बिमा बोर्ड	१४	०	०	१	१	१२
स्वास्थ्य सेवा विभाग	२२	१८	४	०	०	०
हुलाक सेवा विभाग	४	०	२	१	०	१
जम्मा	२०५३	९२	१०४	४८८	५९	१३१०

विभागस्तरका र अन्तर्गतका कार्यालयहरू सँग सम्वन्धित गुनासोहरू मध्ये सबैभन्दा बढी क्रमशः प्रहरी प्रधान कार्यालयको ३१८, नेपाल विद्युत प्राधिकरणको २६७ र नेपला दूरसंचार कम्पनीको २१५ ओटा गुनासोहरू प्राप्त भएको देखिन्छ। नेपाल धितोपत्र बोर्डको ४८ ओटा गुनासोहरूमध्ये

सबै गुनासोहरू फछ्र्यौट भएको देखिन्छ। त्यसै गरी सशस्त्र प्रहरी बलसँग सम्बन्धी १३ ओटा गुनासोहरू पनि सबै फछ्र्यौट भएको पाइन्छ।

२.५ जिल्लास्थित कार्यालयअनुसारको गुनासो विवरण

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा हेलो सरकारमा प्राप्त गुनासोहरूलाई नेपाल सरकारका विभिन्न जिल्लास्थित कार्यालयअनुसार वर्गीकरण गर्दा जम्मा ५४० ओटा गुनासो दर्ता भएकोमा १५० ओटा गुनासो सो अवधिमा फछ्र्यौट गरिएको छ।

	जम्मा गुनासो	नहेरिएको गुनासो	हेरिएको गुनासो	प्रशोधन/ अनुसन्धा नगरिदै गरेको गुनासो	समाधान भएको गुनासो	फछ्र्यौट भएको गुनासो
१ नं. प्रदेश ट्राफिक प्रहरी कार्यालय इटहरी सुनसरी	१	१	०	०	०	०
अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल सुरक्षा कार्यालय गौचर (काठमाडौं)	१	१	०	०	०	०
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, (कोटेश्वर)	१	०	०	०	०	१
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कलंकी	१	१	०	०	०	०
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, टंगाल	१	०	०	०	०	१
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धुलिखेल	१	१	०	०	०	०
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, पुतलीसडक	२	२	०	०	०	०
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बानेश्वर	१	१	०	०	०	०
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बिराटनगर	१	०	०	०	०	१
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भक्तपुर	१	१	०	०	०	०
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भरतपुर	२	२	०	०	०	०
आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सुर्खेत	१	०	१	०	०	०
आन्तरिक राजस्वकार्यालय, त्रिपुरेश्वर	१	०	०	०	०	१
कर्मचारी सञ्चय कोष	१७	०	२	०	०	१५
काठमाण्डौ खानेपानी लिमिटेड (त्रिपुरेश्वर)	१	१	०	०	०	०
कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेड क्षेत्रीय कार्यालय, लहान	१	१	०	०	०	०
कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सप्तरी	१	०	१	०	०	०

क्षेत्रीय कृषि अनुसन्धान केन्द्र, तरहरा, सुनसरी	१	१	०	०	०	०
खाद्य आयात निर्यात गुणस्तर प्रमाणीकरण कार्यालय, त्रि. अ. वि.	१	१	०	०	०	०
खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय (बिरगन्ज, पर्सा)	१	१	०	०	०	०
गण्डकी (४ नं.) प्रदेश ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	१	१	०	०	०	०
चिकित्सा शास्त्र अध्ययन संस्थान	२	०	२	०	०	०
जिल्ला पुन:निर्माण प्राधिकरण (दोलखा)	१	०	१	०	०	०
जिल्ला पुन:निर्माण प्राधिकरण (पर्वत)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला पून:निर्माण प्राधिकरण (सिन्धुपाल्चोक)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला पूर्णनिर्माण प्राधिकरण (नुवाकोट)	२	०	२	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय गोरखा	१	०	१	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय पाँचथर	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय मनाङ्ग	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, अर्घाखाँची	५	०	०	३	२	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, इलाम	२	०	१	०	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, उदयपुर	१	०	१	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ओखलढुङ्गा	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कन्चनपुर	६	०	४	०	०	२
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कपिलवस्तु	८	०	६	०	१	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, काठमाण्डौ	२१	०	०	२	०	१९
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, काभ्रेपलान्चोक	७	२	०	१	०	४
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कास्की	७	०	०	१	०	६
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कैलाली	५	०	०	५	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, खोटाङ्ग	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गुल्मी	६	३	१	१	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, चितवन	५	०	०	०	०	५
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जुम्ला	१	०	१	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, झापा	१६	०	१	१३	०	२
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, डडेलधुरा	१३	०	०	८	१	४

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, तनहुँ	२	१	०	०	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ताप्लेजुङ	१	०	०	०	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, दाङ्ग	१	०	१	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, दार्चुला	२	०	२	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, दैलेख	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, दोलखा	३	०	०	०	३	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, धनकुटा	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, धनुषा	१०	१	८	०	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, धादिङ्ग	३	०	०	१	१	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	२	०	०	१	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नुवाकोट	६	०	०	३	१	२
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, पर्बत	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, पर्सा	१०	०	६	०	१	३
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, पाल्पा	२	२	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, प्यूठान	२	०	०	२	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बर्दिया	२	०	०	०	०	२
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बाँके	२	०	०	२	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बाजुरा	७	०	०	७	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बारा	४	०	२	२	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बैतडी	२	०	०	१	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भक्तपुर	४	२	०	१	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भोजपुर	१	०	०	१	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मकवानपुर	५	०	५	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, महोत्तरी	८	०	१	५	१	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मुगु	२	२	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मोरङ्ग	२२	०	०	१९	०	३
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, म्याग्दी	२	०	०	०	०	२
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रामेछाप	१	१	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रुपन्देही	२५	०	०	१५	०	१०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रोल्पा	१	०	०	१	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रौतहट	२	१	१	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, लमजुङ्ग	१	०	०	०	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ललितपुर	६	३	२	१	०	०

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, वागलुङ्ग	३	०	०	०	०	३
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, संखुवासभा	५	५	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सप्तरी	२	०	१	१	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सर्लाही	५	३	१	१	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक	१	०	०	०	०	१
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सिन्धुली	२	२	०	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सिराहा	३	२	१	०	०	०
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुनसरी	७	०	१	२	१	३
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुर्खेत	२	०	०	०	०	२
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्याङ्जा	३	२	०	०	०	१
जिल्ला प्रसासन कार्यालय, नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पुर्व)	२	०	२	०	०	०
जिल्ला प्रहरी कार्यालय बागलुङ	१	०	०	०	०	१
जिल्ला प्रहरी कार्यालय बैतडी	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समिति कार्यालय (काठमाण्डौ)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समिति कार्यालय (ताप्लेजुंग)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (अर्घाखाँची)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (इलाम)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (कास्की)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (कैलाली)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (गोरखा)	२	२	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (चितवन)	१	०	०	०	०	१
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (धादिङ्ग)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (प्युठान)	१	१	०	०	०	०

जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (बाजुरा)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (बारा)	१	०	१	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (रामेछाप)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (रुपन्देही)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (लमजुङ)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (सिन्धुपाल्चोक)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (सुर्खेत)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला हुलाक कार्यालय, कभ्रेपलाञ्चोक	१	०	०	०	०	१
टिचिङ अस्पताल	६	०	४	२	०	०
त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय	१	०	०	०	०	१
नापी कार्यालय नुवाकोट	१	०	०	१	०	०
नापी कार्यालय सिन्धुपल्चोव्क	१	०	०	०	१	०
नापी कार्यालय सिन्धुली	१	१	०	०	०	०
नापी कार्यालय, ओखलदुङ्गा	१	१	०	०	०	०
नापी कार्यालय, कञ्चनपुर	१	०	०	०	०	१
नापी कार्यालय, कास्की	१	०	०	०	०	१
नापी कार्यालय, झापा	२	०	१	१	०	०
नापी कार्यालय, नवलपरासी	१	०	१	०	०	०
नापी कार्यालय, पाँचथर	१	०	१	०	०	०
नापी कार्यालय, लहान	१	१	०	०	०	०
नारायणहिटी दरबार संग्रहालय	१	१	०	०	०	०
निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष	१	०	०	०	०	१
निजामति अस्पताल	४	२	१	१	०	०
नेपाल खानेपानी संस्थान, कास्की	२	२	०	०	०	०
नेपाल खानेपानी संस्थान, पनौती	१	१	०	०	०	०
नेपाल बैङ्क लिमिटेड	१	०	०	१	०	०
नेपाल स्काउट (काठमाडौं)	२	२	०	०	०	०

पशुपति क्षेत्र विकास कोष	२	०	०	०	०	२
बिद्युत क्षेत्रीय कार्यालय, जनकपुर	१	१	०	०	०	०
बिद्युत क्षेत्रीय कार्यालय, बिराटनगर	१	०	०	०	०	१
बिद्युत वितरण केन्द्र, उदयपुर	२	२	०	०	०	०
बी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	१	०	०	१	०	०
बीरगञ्ज भन्सार कार्यालय	१	१	०	०	०	०
भरतपुर अस्पताल, चितवन	२	१	०	०	०	१
भुमि सुधार तथा मालपोत कार्यालय, ईनरुवा (सुनसरी)	१	१	०	०	०	०
भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यलय, राजविराज (सप्तरी)	२	२	०	०	०	०
भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय, धनगढी (कैलाली)	३	०	०	०	०	३
भूमिसुधार तथा मालापोत कार्यालय, नेपालगञ्ज (बाँके)	१	१	०	०	०	०
भेरी अस्पताल	१	०	१	०	०	०
महानगरीय ट्राफिक प्रहरी महाशाखा काठमाण्डौ	२६	०	१४	५	०	७
मालपोत कार्यालय दैलेख बजार, दैलेख	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, कावासोती (परासी)	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, गाईघाट (उदयपुर)	१	०	०	०	०	१
मालपोत कार्यालय, टोखा (काठमाडौं)	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, धुलिखेल (काभ्रेपलाञ्चोक)	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, पांचथर	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, बिदुर (नुवाकोट)	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, भरतपुर (चितवन)	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, लेखनाथ (कास्की)	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, शिखरकोट (मकवानपुर)	१	१	०	०	०	०
मालपोत कार्यालय, हेटौडा (मकवानपुर)	१	१	०	०	०	०
मेची भन्सार कार्यालय	१	०	०	१	०	०
यातायात व्यवस्था कार्यालय पोखरा	३	०	०	२	०	१

यातायात व्यवस्था कार्यालय, बिर्तामोड (झापा)	४	१	०	२	०	१
यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय, शुकेधारा	२	२	०	०	०	०
युवा तथा साना व्यवासायी स्वरोजगार कोष (काठमाडौं)	३	२	०	०	०	१
राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् (काठमाण्डौ)	२	२	०	०	०	०
राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	६	०	०	६	०	०
राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	७	०	०	०	०	७
लुम्विनी प्रदेश ट्राफिक प्रहरी कार्यालय बुटवल	२	०	२	०	०	०
वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण कार्यालय (भैरहवा)	१	०	०	०	०	१
विद्युत वितरण केन्द्र, कुलेश्वर	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, गुल्मी	१	०	०	०	०	१
विद्युत वितरण केन्द्र, जलेश्वोर	१	०	१	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, ताप्लेजुंग	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, थीमी	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, दमक	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, दार्चुला	२	०	२	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, दोलखा	१	०	१	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, धरान	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, नुवाकोट	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, परासी	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, पाल्पा	२	२	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, पोखरा	३	२	०	१	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, बिरगंज	१	०	०	०	०	१
विद्युत वितरण केन्द्र, बिराटनगर	२	१	०	१	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, बुटवल	५	३	०	०	०	२
विद्युत वितरण केन्द्र, बेलबारी	१	०	०	०	०	१
विद्युत वितरण केन्द्र, भक्तपुर	१	०	१	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, भैरहवा	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, रंगेली	१	१	०	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, रसुवा	१	०	०	०	०	१
विद्युत वितरण केन्द्र, रोल्पा	१	१	०	०	०	०

विद्युत वितरण केन्द्र, लम्जुङ	१	०	०	०	०	१
विद्युत वितरण केन्द्र, सिन्धुपल्चोव्क	१	०	१	०	०	०
विद्युत वितरण केन्द्र, सुर्खेत	१	०	०	०	०	१
विद्युत वितरण केन्द्र, हेटौंडा	३	०	०	१	०	२
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, सर्लाही	२	०	२	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, इलाम	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, ओखलढुङ्गा	१	०	०	१	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, कास्की	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, चितवन	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, डडेलधुरा	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, दैलेख	१	०	०	०	०	१
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, धनकुटा	१	०	०	१	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, पर्बत	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, बझांग	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, मोरंग	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, सप्तरी	२	१	०	१	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, बैतडी	१	१	०	०	०	०
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, ललितपुर	१	१	०	०	०	०
श्रम तथा रोजगार कार्यालय काठमाडौं	४	०	४	०	०	०
श्रम तथा रोजगार कार्यालय बुटवल	१	०	१	०	०	०
श्रम तथा रोजगार कार्यालय, जनकपुर	१	०	०	०	०	१
श्रम तथा रोजगार कार्यालय, बिराटनगर	१	०	१	०	०	०
श्रम तथा रोजगार कार्यालय, हेटौंडा	१	०	१	०	०	०
सघन सहरी तथा भवन निर्माण आयोजना, पर्सा	१	१	०	०	०	०
सडक डिभिजन कार्यालय, काठमाण्डौ	३	३	०	०	०	०
सडक डिभिजन कार्यालय, चरिकोट	१	१	०	०	०	०

सडक डिभिजन कार्यालय, डोटी	१	०	०	१	०	०
सडक डिभिजन सुर्खेत	१	०	०	१	०	०
सवारी परीक्षण कार्यालय	१	१	०	०	०	०
जम्मा	५४०	१४६	१००	१३१	१३	१५०

जिल्लास्तरीय कार्यालयहरूमध्ये जिल्ला प्रशासन कार्यालय रुपन्देहीको २५ ओटा, जिल्ला प्रशासन कार्यालय मोरङको २२ ओटा र जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाण्डौको २१ ओटा गुनासोहरू प्राप्त भएको देखिन्छ। यी मध्ये जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाण्डौको गुनासो फछ्र्यौट दर राम्रो देखिन्छ।

२.६ प्रदेश मन्त्रालयअनुसार गुनासो विवरण

हेलो सरकारमा प्राप्त हुने कतिपय गुनासोहरू प्रदेश मन्त्रालयसँग सम्बन्धित हुने भएकोले त्यसको समाधानका लागि सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई गुनासो सम्बोधनका लेखी पठाउने गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा प्रदेश मन्त्रालयहरूसँग सम्बन्धित ११६ ओटा गुनासो दर्ता भएकोमा ३२ ओटा गुनासो उक्त अवधिमा फछ्र्यौट भएको अवस्था छ।

	जम्मा गुनासो	नहेरिएको गुनासो	हेरिएको गुनासो	प्रशोधन/ अनुसन्धान गरिदै गरेको गुनासो	समाधान भएको गुनासो	फछ्र्यौट भएको गुनासो
आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालय (लुम्बिनी प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय (बागमति प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय (कर्णाली प्रदेश)	२	२	०	०	०	०
उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय (प्रदेश १)	१	१	०	०	०	०
उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय (प्रदेश २)	१	१	०	०	०	०
उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय (लुम्बिनी प्रदेश)	३	२	१	०	०	०

उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय (वागमती प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय (सुदूर पश्चिम प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (कर्णाली प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (प्रदेश १)	२	१	०	०	०	१
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (प्रदेश २)	३	०	३	०	०	०
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (लुम्बिनी प्रदेश)	३	०	३	०	०	०
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (वागमती प्रदेश)	७	०	६	१	०	०
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (सुदूर पश्चिम प्रदेश)	३	२	१	०	०	०
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय (कर्णाली प्रदेश)	३	२	०	१	०	०
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय (गण्डकी प्रदेश)	५	०	०	०	०	५
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय (प्रदेश १)	८	०	८	०	०	०
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय (प्रदेश २)	७	०	६	१	०	०
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय (बागमती प्रदेश)	२६	०	२	१	०	२३
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय (लुम्बिनी प्रदेश)	५	०	१	४	०	०
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय (सुदूर पश्चिम प्रदेश)	६	५	०	०	०	१
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय (कर्णाली प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय (सुदूर पश्चिम प्रदेश)	१	१	०	०	०	०

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, बागमती प्रदेश	१	०	१	०	०	०
सामाजिक विकास मन्त्रालय (कर्णाली प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
सामाजिक विकास मन्त्रालय (गण्डकी प्रदेश)	५	४	१	०	०	०
सामाजिक विकास मन्त्रालय (प्रदेश १)	२	१	०	०	०	१
सामाजिक विकास मन्त्रालय (सुदूर पश्चिम प्रदेश)	५	०	०	४	०	१
सामाजिक विकास मन्त्रालय(प्रदेश २)	३	०	२	१	०	०
स्वास्थ्य, जनसंख्या तथा परिवार कल्याण मन्त्रालय (लुम्बिनी प्रदेश)	७	३	४	०	०	०
जम्मा	११६	३२	३९	१३	०	३२

प्रदेश मन्त्रालयहरूमध्ये भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, वागमती प्रदेशको सबै भन्दा बढी २६ ओटा गुनासो प्राप्त भएकोमा २३ ओटा गुनासोको समाधान भएको देखिन्छ भने भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय प्रदेश १ को ८ ओटा गुनासो प्राप्त भएकोमा कुनै पनि गुनासोको समाधान भएको देखिंदैन। त्यस्तै क्रमश: भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय प्रदेश २, स्वास्थ्य जनसंख्या तथा परिवार कल्याण मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेश र भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, वागमती प्रदेशको समान ७ ओटा गुनासोहरू प्राप्त भएकोमा सो अवधिमा कुनै पनि गुनासोहरू समाधान भएको देखिंदैन।

२.७ प्रदेश विभाग/निर्देशनालयअनुसार गुनासो विवरण

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा हेलो सरकारमा प्रदेशअन्तर्गतका विभाग/निर्देशनालयसँग सम्बन्धित जम्मा ९ ओटा गुनासो दर्ता भएकोमा सो अवधिमा कुनै पनि गुनासो फछ्र्यौट भएको छैन। प्रदेशअन्तर्गतका विभाग/निर्देशनालयसँग सम्वन्धित गुनासोको विवरण यसप्रकार रहेको छ ।

	जम्मा गुनासो	नहेरिएको गुनासो	हेरिएको गुनासो	प्रशोधन/ अनुसन्धान गरिदै गरेको गुनासो	समाधान भएको गुनासो	फछ्र्यौट भएको गुनासो
प्रदेश सभा सचिवालय (गण्डकी प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
यातायात पूर्वधार निर्देशनालय कैलाली (प्रदेश ७)	१	१	०	०	०	०
यातायात पूर्वाधार निर्देशनालय (प्रदेश ५)	१	०	०	१	०	०
शिक्षा विकास निर्देशनालय (प्रदेश २)	१	१	०	०	०	०
जम्मा	४	३	०	१	०	०

प्रदेश विभाग/निर्देशनालय अनुसार लुम्बिनी प्रदेश यातायात पूर्वाधार निर्देशनालय, प्रदेश २ को शिक्षा विकास निर्देशनालय, सुदूरपश्चिम प्रदेशको याताया पूर्वाधार निर्देशनालय र गण्डकी प्रदेशको प्रदेश सभा सचिवालयसँग सम्बन्धित १/१ ओटा गुनासो प्राप्त भएकोमा कुनै पनि गुनासो समाधान भएको देखिंदैन।

२.८ प्रदेश कार्यालय अनुसार गुनासो विवरण

हेलो सरकारमा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा प्रदेशअन्तर्गतका कार्यालयहरूसँग सम्बन्धित जम्मा ६८ गुनासो दर्ता भएकोमा सो अवधिमा १८ ओटा गुनासो फछ्र्यौट गरिएको छ। प्रदेश कार्यालयसँग सम्बन्धित गुनासोमध्ये धेरैजसो गुनासो यातायात कार्यालयहरूसँग सम्बन्धित रहेको पाइएको छ।

	जम्मा गुनासो	नहेरिएको गुनासो	हेरिएको	प्रशोधन/अनुसन्धान गरिदै गरेको गुनासो	समाधान भएको गुनासो	फछ्र्यौट भएको गुनासो
कृषि ज्ञान केन्द्र, सर्लाही	१	१	०	०	०	०
कोशी अस्पताल, विराटनगर (प्रदेश १)	२	२	०	०	०	०
खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय तनहुँ (गण्डकी प्रदेश)	१	१	०	०	०	०

खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय दाङ	१	०	०	१	०	०
खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय प्युठान	१	१	०	०	०	०
जिल्ला अस्पताल पाँचथर (प्रदेश १)	१	१	०	०	०	०
जिल्ला अस्पताल भोजपुर न.पा.-७, भोजपुर (प्रदेश १)	१	०	०	०	०	१
जिल्ला अस्पताल, डोल्पा	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय डडेलधुरा	१	०	०	१	०	०
डिभिजन वन कार्यालय बझाङ	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय बैतडी	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	१	०	०	१	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, ओखलढुंगा	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, गौतमबुद्ध (कपिलवस्तु)	१	०	०	१	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, डोटी	२	०	१	०	१	०
डिभिजन वन कार्यालय, दैलेख	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, धादिङ्ग	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, प्रदेश १ (उदयपुर)	१	०	१	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, भोजपुर	१	०	०	०	०	१
डिभिजन वन कार्यालय, मकवानपुर	१	०	१	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, मुगु	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, मोरङ	१	०	१	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, ललितपुर	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, सिन्धुली	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, सुनसरी	१	०	१	०	०	०
डिभिजन वन कार्यालय, सुर्खेत	१	१	०	०	०	०
डिभिजन वनकार्यालय, बाग्लुङ	१	०	०	१	०	०
डिभीजन वन कार्यालय, अछाम	१	१	०	०	०	०
पुर्वाधार विकास कार्यालय, रौतहट	१	१	०	०	०	०
प्रदेश अस्पताल, कर्णाली प्रदेश	१	१	०	०	०	०

मेची अस्पताल, भद्रपुर झापा	३	०	०	२	०	१
यातायात व्यवस्था कार्यालय सवारी चालक अनुमतिपत्र, जगाती, भक्तपुर	२	१	०	१	०	०
यातायात व्यवस्था कार्यालय सवारी चालक अनुमतिपत्र, रुपन्देही	२	०	०	१	०	१
यातायात व्यवस्था कार्यालय सवारी, सुनसरी (ईटहरी)	४	०	०	०	०	४
यातायात व्यवस्था कार्यालय, (सवारी) विरगंज	२	२	०	०	०	०
यातायात व्यवस्था कार्यालय, चावहिल	२	०	२	०	०	०
यातायात व्यवस्था कार्यालय, ठुलो भर्याङ्ग	१	१	०	०	०	०
यातायात व्यवस्था कार्यालय, बाँके	१	०	०	०	०	१
यातायात व्यवस्था कार्यालय, लहान	१	१	०	०	०	०
यातायात व्यवस्था कार्यालय, सवारी चालक अनुमतिपत्र, एकान्तकुना	६	०	०	१	०	५
यातायात व्यवस्था कार्यालय, साना/ठूला सवारी, एकान्तकुना	१	०	०	०	०	१
यातायात व्यवस्था कार्यालय,जनकपुर	२	२	०	०	०	०
यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय सुर्खेत (कर्णाली प्रदेश)	१	१	०	०	०	०
यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय, सानो भन्याङ्ग	१	०	०	०	०	१
लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल	१	०	०	०	०	१
सडक डिभिजन तनहुँ (गण्डकी प्रदेश)	१	०	०	०	०	१
सडक डिभिजन, बाग्लुंग	१	१	०	०	०	०
सडक डिभिजन, भक्तपुर	२	२	०	०	०	०
स्वास्थ्य कार्यालय, रुपन्देही	१	१	०	०	०	०
जम्मा	६८	३२	७	१०	१	१८

प्रदेश कार्यालयअनुसार यातायात व्यवस्था कार्यालय एकान्तकुनासँग सम्बन्धित ६ ओटा गुनासोहरू प्राप्त भएकोमा ५ ओटा गुनासोहरूको समाधान भएको, यातायात व्यवस्था कार्यालय सुनसरीसँग

सम्बन्धित ४ ओटै गुनासोहरू समाधान भएको देखिन्छ। बढी गुनासो प्राप्त हुने अर्को कार्यालय मेची अस्पताल भद्रपुरको ३ ओटा गुनासो प्राप्त भएकोमा एउटा गुनासो समाधान भएको छ।

२.९ स्थानीय तहअनुसार गुनासो विवरण

देशभरका सबै स्थानीय तहलाई हेलो सरकारको गुनासो पोर्टलमा आबद्ध गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा स्थानीय तहहरूसँग सम्बन्धित जम्मा १,१०४ ओटा गुनासो प्राप्त भएका छन्। जसमध्ये उक्त अवधिमा जम्मा २८३ ओटा गुनासो फछ्र्यौट गरिएको छ। स्थानीय तहहरू मध्ये सबैभन्दा धेरै ९६ ओटा गुनासो काठमाडौं महानगरपालिकासँग सम्बन्धित रहेको देखिन्छ।

	जम्मा गुनासो	नहेरिएको गुनासो	हेरिएको गुनासो	प्रशोधन/ अनुसन्धान गरिदै गरेको गुनासो	समाधान भएको गुनासो	फछ्र्यौट भएको गुनासो
अजिरकोट गाउँपालिका	२	०	२	०	०	०
अन्नपुर्ण गाउँपालिका (कास्की)	१	०	०	०	०	१
अन्नपूर्ण गाउँपालिका (म्याग्दी)	१	०	१	०	०	०
अमरगढी नगरपालिका	२	०	०	१	०	१
अर्जुन चौपारी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
अर्जुनधारा नगरपालिका	५	४	०	०	०	१
आँधिखोला गाउँपालिका	२	०	१	०	१	०
आठबिसकोट नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
आठविस नगरपालिक	१	१	०	०	०	०
आदर्श गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
इच्छाकामना गाउँपालिका	४	३	०	१	०	०
इटहरी उपमहानगरपालिक	६	०	१	०	२	३
इनरुवा नगरपालिका	१०	५	१	०	०	४
इन्द्रावती गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
इलाम नगरपालिका	२	१	०	०	०	१
इस्मा गाउँपालिका	२	२	०	०	०	०
ईशनाथ नगरपालिका	१	०	०	०	१	०
ईश्वरपुर नगरपालिका	३	०	३	०	०	०
उदयपुरगढी गाउँपालिका	४	०	३	०	०	१

उर्लाबारी नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
ओमसतिया गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
औरही गाउँपालिका, धनुषा	१	१	०	०	०	०
औरही नगरपालिका (महोत्तरी)	१	१	०	०	०	०
ककनी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
कचनकवल गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
कञ्चनरुप नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
कटहरिया नगरपालिका	३	३	०	०	०	०
कटहरी गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
कन्काई नगरपालिका	१	०	०	०	०	१
कन्चन गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
कपिलवस्तु नगरपालिका	४	०	०	४	०	०
कमल गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
कमलामाई नगरपालिका	१	०	०	०	०	१
कलैया उपमहानगरपालिका	५	२	२	१	०	०
कल्याणपुर नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
कविलासी नगरपालिका	२	०	१	०	०	१
कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका	१२	०	०	०	०	१२
काठमाण्डौं महानगरपालिका	९६	०	४७	२४	०	२५
काठेखोला गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
कानेपोखरी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
कालिका नगरपालिका (चितवन)	२	०	२	०	०	०
कालिकामाई गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
कालिगण्डकी गाउँपालिका (स्यांग्जा)	१	०	०	१	०	०
कालीगण्डकी गाउँपालिका (गुल्मी)	३	०	१	०	०	२
कावासोती नगरपालिका	४	३	०	१	०	०
किस्पाङ गाउँपालिका	२	०	१	०	०	१
कीर्तिपुर नगरपालिका	१२	०	५	६	०	१
कुश्मा नगरपालिका	३	३	०	०	०	०
कुसे गाउँपालिका	२	१	१	०	०	०
कृष्णनगर नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
कृष्णपुर नगरपालिका	३	३	०	०	०	०
कोल्हवी नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
कोहलपुर नगरपालिका	२	०	०	१	०	१

खजुरा गाउँपालिका	३	०	२	१	०	०
खत्याड गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
खनियाबास गाँउपालिका	३	०	२	१	०	०
खाँदबारी नगरपालिका	३	०	३	०	०	०
खानीखोला गाँउपालिका	२	०	०	०	०	२
खाल्सा छिन्ताङसहिदभूमि गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
खैरहनी नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
गङ्गाजमुना गाँउपालिका	१	०	०	१	०	०
गजुरी गाउँपालिका	२	०	०	२	०	०
गढवा गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
गन्यापधुरा गाउँपालिका	१	०	०	०	१	०
गल्छी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
गल्यांग नगरपालिका	३	१	०	१	०	१
गुलरिया नगरपालिका	१	०	०	१	०	०
गुल्मी दरबार गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
गेरुवा गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
गैडहवा गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
गोकर्णेश्वर नगरपालिका	१४	०	२	९	१	२
गोदावरी नगरपालिका	९	०	२	१	०	६
गोलन्जोर गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
गौमुखी गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
गौर नगरपालिका	५	०	३	०	०	२
गौरादह नगरपालिका	७	०	७	०	०	०
गौरीगंगा नगरपालिका	३	०	०	०	०	३
गौशाला नगरपालिका	१	०	०	१	०	०
ग्रामथान गाउँपालिका	४	१	३	०	०	०
घोराही उपमहानगरपालिका	३	०	१	०	१	१
चक्रघट्टा गाउँपालिका	२	०	०	१	१	०
चन्द्रकोट गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
चन्द्रपुर नगरपालिका	२	०	२	०	०	०
चन्द्रागिरी नगरपालिका	५	०	१	४	०	०
चाँगुनारायण नगरपालिका	५	०	२	३	०	०
चामुण्डा बिन्द्रासैनी नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
चुरे गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०

चैनपुर नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
चौतारासाँगाचोकगढी नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
चौदण्डीगढी नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
चौरपाटी गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
छत्रकोट गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
छत्रदेव गाउँपालिका	२	२	०	०	०	०
छत्रेश्वरी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
छबिसपाथिभेरा गाउँपालिका	२	२	०	०	०	०
छिन्नमस्ता गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
छिपहरमाई गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
जनकपुर उपमहानगरपालिका	१२	०	०	१	०	११
जयपृथ्वी नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
जलजला गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
जलेश्वर नगरपालिका	४	४	०	०	०	०
जहदा गाउँपालिका	१	०	०	०	१	०
जिरी नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका	६	०	३	०	०	३
जुगल गाउँपालिका	३	१	०	२	०	०
झापा गाउँपालिका	२	२	०	०	०	०
झिमरुक गाउँपालिका	१	०	०	०	१	०
टिकापुर नगरपालिका	४	०	०	४	०	०
टोखा नगरपालिका	११	०	१०	०	०	१
ठोरी गाउँपालिका	२	२	०	०	०	०
डीलासैनी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
डुङ्गेश्वर गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
तानसेन नगरपालिका	४	३	०	०	०	१
तारकेश्वर गाउँपालिका (नुवाकोट)	१	०	१	०	०	०
तारकेश्वर नगरपालिका	१५	०	२	०	०	१३
तिनाउ गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
तिलोत्तमा नगरपालिका	७	०	७	०	०	०
तीनपाटन गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
तुम्बेवा गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
तुल्सीपुर उपमहानगरपालिका	६	०	६	०	०	०

त्रियुगा नगरपालिका	३	१	०	०	०	२
त्रिवेणी नगरपालिका, वाजुरा	४	१	३	०	०	०
थाक्रे गाउँपालिका	३	०	१	०	१	१
थाहा नगरपालिका	३	०	०	१	०	२
दक्षिणकाली नगरपालिका	५	०	५	०	०	०
दमक नगरपालिका	६	०	०	४	०	२
दशरथचन्द नगरपालिका	४	३	०	०	०	१
दार्मा गाउँपालिका	२	०	०	१	०	१
दिपायल सिलगढ़ी नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
दुईखोली गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
दुधौली नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
दुर्गाथलीगा उँपालिका	१	१	०	०	०	०
देउमाई नगरपालिका	२	०	०	०	०	२
देवदह नगरपालिका	२	०	१	०	०	१
देवानगंज गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
धनगढी उपमहानगरपालिका	६	३	०	१	०	२
धनपालथान गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
धनुषाधाम नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
धनौजी गाउँपालिका	४	०	२	०	०	२
धरान उपमहानगरपालिका	६	०	०	५	०	१
धर्मदेवी नगरपालिका	२	१	०	१	०	०
धुर्कोट गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
धुलिखेल नगरपालिका	२	०	०	०	०	२
नमोबुद्ध नगरपालिका	३	३	०	०	०	०
नागार्जुन नगरपालिका	४	०	१	०	१	२
नाम्खा गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
नाशोंङ गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
निजगढ नगरपालिका	१	०	०	१	०	०
नीलकण्ठ नगरपालिका	२	०	०	२	०	०
नेचा सल्यान गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
नेपालगंज उपमहानगरपालिका	७	०	०	०	६	१
नौकुण्ड गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
नौगाड गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
पचरौता नगरपालिका	२	०	२	०	०	०

पथरी शनिश्चरे नगरपालिका	३	०	१	०	०	२
परवानीपुर गाउँपालिका	२	०	०	०	२	०
परशुराम नगरपालिका	२	०	२	०	०	०
पाँचखाल नगरपालिका	३	०	३	०	०	०
पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
पाखिबास नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
पुतलीबजार नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
पुर्चौडी नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
पोखरा महानगरपालिका	३८	०	०	४	३	३१
पोखरिया नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
प्रतापपुर गाउँपालिका	३	३	०	०	०	०
फलेवास नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
फुङलिङ नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
बटेश्वर गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
बडिमालिका नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
बडीकेदार गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
बनगाड कुबिण्डे नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
बनेपा नगरपालिका	२	०	०	१	०	१
बरहथवा नगरपालिका	४	०	१	१	०	२
बराहक्षेत्र नगरपालिका	२	०	२	०	०	०
बर्जु गाउँपालिका	२	१	०	०	०	१
बर्दगोरिया गाउँपालिका	४	०	३	०	०	१
बर्दघाट नगरपालिका	६	०	२	०	१	३
बर्दिबास नगरपालिका	५	०	०	२	०	३
बलवा नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
बहुदरमाई नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
बाँसगढी नगरपालिका	३	२	०	०	०	१
बागमती गाउँपालिका मकवानपुर	२	२	०	०	०	०
बागमती गाउँपालिका, ललितपुर	१	०	०	०	०	१
बारलुंग नगरपालिका	३	३	०	०	०	०
बाणगंगा नगरपालिका	४	०	०	२	०	२
बान्नीगढ़ी जयगढ़ गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
बारबर्दिया नगरपालिका	४	०	०	४	०	०
बिरगंज महानगरपालिका	१०	०	९	०	१	०

बीरेन्द्रनगर नगरपालिका	१३	११	१	१	०	०
बुंगल नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
बुटवल उपमहानगरपालिका	१४	१	१	०	३	९
बुढानिलकण्ठ नगरपालिका	१४	०	०	१२	०	२
बुढीगंगा गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
बुढीगंगा नगरपालिका (बाजुरा)	६	५	०	०	०	१
बुढीनन्दा नगरपालिका	२	१	१	०	०	०
बुद्धभूमी नगरपालिका	३	१	०	२	०	०
बुद्धशान्ति गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
बेनी नगरपालिका	१	०	०	१	०	०
बेलकोटगढी नगरपालिका	१	०	०	१	०	०
बेलबारी नगरपालिका	४	०	०	२	०	२
बेल्ही चपेना गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
बैजनाथ गाउँपालिका	२	०	१	१	०	०
बोगटान गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
बौधीमाईनगरपालिका	२	२	०	०	०	०
भँगाहा नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
भक्तपुर नगरपालिका	३	१	०	०	०	२
भगवतीमाई गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
भगवानपुर गाँउपालीका	२	२	०	०	०	०
भजनी नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
भद्रपुर नगरपालिका	५	१	०	२	०	२
भरतपुर महानगरपालिका	२०	०	१२	३	१	४
भानु नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
भिमदत्त नगरपालिका	६	०	२	३	०	१
भिमेश्वर नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
भुमिकास्थान नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
भेरी नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
भेरीगंगा नगरपालिका	३	०	३	०	०	०
भैरवी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
मंगला गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
मकवानपुरगढी गाँउपालिका	१	१	०	०	०	०
मण्डनदेउपुर नगरपालिका	५	०	०	०	१	४
मधुवन नगरपालिका	१	१	०	०	०	०

मध्यपुर ठिमी नगरपालिका	५	०	०	३	०	२
मध्यविन्दु नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
मध्ये-नेपाल नगरपालिका	२	०	०	२	०	०
मनराशिसवा नगरपालिका	४	३	०	०	०	१
मनहरी गाउँपालिका	३	०	३	०	०	०
मनाङ डिस्याङ गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
मन्थली नगरपालिका	१	०	०	१	०	०
मलंगवा नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
मष्टा गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
महाकाली नगरपालिका	२	१	०	०	०	१
महाकाली नगरपालिका (दार्चुला)	२	१	१	०	०	०
महाराजगंज नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
महालक्ष्मी नगरपालिका (ललितपुर)	१०	०	७	१	०	२
महावै गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
महोत्तरी गाउँपालिका	३	०	१	१	०	१
माइजोगमाई गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
माई नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
माडी नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
मायादेवी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
मालारानी गाउँपालिका	१	०	०	०	१	०
मालिका गाउँपालिका, गुल्मी	२	२	०	०	०	०
मालिकार्जुन गाउँपालिका	२	०	२	०	०	०
मिक्लाजुङ गाउँपालिका मोरङ्ग	३	०	३	०	०	०
मिथिला बिहारी नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
मिर्चैया नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
मुसिकोट नगरपालिका (गुल्मी)	४	०	३	०	०	१
मेचीनगर नगरपालिका	८	०	६	१	०	१
मेलम्ची नगरपालिका	२	०	२	०	०	०
मेलौली नगरपालिका	१३	०	९	१	०	३
मेल्लेख गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
मोदी गाउँपालिका	२	०	२	०	०	०
मोलुङ गाउँपालिका	२	१	०	१	०	०
मौलापुर नगरपालिका	१	१	०	०	०	०

म्याग्दे गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
म्याङलुङ नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
रंगेली नगरपालिका	३	२	१	०	०	०
रत्ननगर नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
राजदेवी नगरपालिका	३	३	०	०	०	०
राजविराज नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
राजापुर नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
रामी गाउँपालिका (दाङ)	१	०	०	०	०	१
रामी नगरपालिका	५	०	०	०	५	०
रामीसोनारी गाउँपालिका	३	३	०	०	०	०
रामगोपालपुर नगरपालिका	३	०	२	०	१	०
रामधुनी नगरपालिका	२	०	२	०	०	०
रामेछाप नगरपालिका	२	०	०	२	०	०
रुपनी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
रुपा गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
रुवी भ्याली गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
रोङ गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
रोशी गाँउपालिका	२	२	०	०	०	०
रोहिणी गाउँपालिका	२	२	०	०	०	०
लक्ष्मीपुरपतारी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
लम्कीचुहा नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
ललितपुर महानगरपालिका	४१	०	३१	४	१	५
लहान नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
लालझाडी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
लालबन्दी नगरपालिका	२	१	०	१	०	०
लुङग्री गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
लुम्बिनी सांस्कृतिक नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
लेकबेशी नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
लोहरपट्टी नगरपालिका	१	०	१	०	०	०
वन्दिपुर गाउँपालिका	३	२	१	०	०	०
वरेङ गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
वालिङ नगरपालिका	२	१	०	०	०	१
विजयनग रगाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
विदुर नगरपालिका	६	०	३	३	०	०

विराटनगर महानगरपालिका	८	०	०	०	०	८
विर्तामोड नगरपालिका	५	०	०	०	०	५
विश्रामपुर गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
विष्णुपुर गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
वेदकोट नगरपालिका	२	२	०	०	०	०
वेलका नगरपालिका	१	०	०	०	०	१
व्याँस गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
व्यास नगरपालिका	३	०	०	३	०	०
शङ्खरापुर नगरपालिका	३	०	१	२	०	०
शहीदनगर नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
शान्तिनगर गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
शारदा नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
शिखर नगरपालिका	१	०	०	०	०	१
शितगंगा नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
शिवराज नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
शुभकालीका गाउँपालिका (कालिकोट)	३	३	०	०	०	०
सखुवानान्कारकट्टी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
सन्दकपुर गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
सन्धिखर्क नगरपालिका	१	०	०	०	१	०
सप्तकोशी नगरपालिका	७	०	१	२	०	४
सबैला नगरपालिका	३	०	३	०	०	०
सभापोखरी गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
सम्मरीमाई गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
साँफेबगर नगरपालिका	३	१	०	०	०	२
साकेला गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
सिगास गाउँपालिका	३	३	०	०	०	०
सिद्धलेक गाउँपालिका	३	०	०	०	०	३
सिद्धार्थनगर नगरपालिका	४	०	३	०	०	१
सिम्ता गाउँपालिका	२	०	०	०	१	१
सिराहा नगरपालिका	४	०	१	०	०	३
सिस्ने गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
सुकिदह गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
सुक्ला गण्डकी नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
सुद्धोधन गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१

सुनछहरी गाउँपालिका	१	१	०	०	०	०
सुनवल नगरपालिका	३	०	०	०	०	३
सुनापती गाउँपालिका	३	३	०	०	०	०
सुन्दरहरैचा नगरपालिका	३	०	०	०	०	३
सुरुङ्गा नगरपालिका	९	०	३	१	२	३
सुर्नया गाउँपालिका	४	४	०	०	०	०
सुस्ता गाउँपालिका	२	०	०	०	०	२
सूर्यविनायक नगरपालिका	१८	०	१०	३	०	५
सैनामैना नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
सोनमा गाउँपालिका	४	४	०	०	०	०
सोरु गाउँपालिका	४	१	०	०	०	३
हंसपुर नगरपालिका	१	१	०	०	०	०
हतुवागढी गाउँपालिका	१	०	०	०	०	१
हनुमाननगर कङ्कालिनी नगरपालिका	८	७	०	१	०	०
हरिनगरा गाउँपालिका	२	१	०	१	०	०
हरिपुर्वा नगरपालिका	२	०	२	०	०	०
हरिहरपुरगढी गाउँपालिका	१	०	१	०	०	०
हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका	४	३	०	१	०	०
हिमाली गाउँपालिका	५	०	३	०	०	२
हिलिहाङ गाउँपालिका	१	०	०	१	०	०
हेटौंडा उपमहानगरपालिका	१४	०	९	१	१	३
जम्मा	११०४	२७५	३२८	१७५	४३	२८३

स्थानीय तहहरूमध्ये सबैभन्दा बढी काठमाण्डौ महानगरपालिकाको ९६ ओटा मध्ये २५ ओटा मात्रै समाधान भई फछ्र्यौट भएको छ। ललितपुर महानगरपालिकाको ४१ ओटा मध्ये ५ ओटा गुनासो मात्रै समाधान भई फछ्र्यौट भएको छ। बढी गुनासो प्राप्त हुने तेस्रो पोखरा महानगरपालिकाको ३८ ओटा मध्ये ३१ ओटा गुनासोहरू समाधान भई फछ्र्यौट भएको छ।

२.१० आयोगअनुसार गुनासो विवरण

हेलो सरकार पोर्टलमा आवद्ध १२ आयोगहरूमध्ये आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा जम्मा ३ आयोगहरू चिकित्सा शिक्षा आयोग, भूमि सम्बन्धी समस्या समाधान आयोग र शिक्षा सेवा आयोगसँग सम्बन्धित

१२ ओटा गुनासोहरू दर्ता भएकोमा ११ ओटा गुनासो फछ्र्यौट गरिएको छ। नेपाल सरकारका संवैधानिक आयोगहरूलाई हेलो पोर्टलमा समावेश गरिएको छैन।

	जम्मा गुनासो	नहेरिएको गुनासो	हेरिएको गुनासो	प्रशोधन/अनुसन्धान गरिदै गरेको गुनासो	समाधान भएको गुनासो	फछ्र्यौट भएको गुनासो
चिकित्सा शिक्षा आयोग	४	०	०	१	०	३
भूमि सम्बन्धी समस्या समाधान आयोग	३	०	०	०	०	३
शिक्षक सेवा आयोग	५	०	०	०	०	५
जम्मा	१२	०	०	१	०	११

आयोग अनुसार गुनासोहरूको अध्ययन गर्दा ३ ओटा आयोगहरू चिकित्सा शिक्षा आयोगको ४ ओटा, भूमि सम्बन्धी समस्या समाधान आयोग र शिक्षा सेवा आयोगको ५ ओटा गुनासोहरू प्राप्त भएको देखिन्छ। चिकित्सा शिक्षा आयोगको ४ ओटा मध्ये ३ ओटा गुनासोहरू समाधान भएको देखिन्छ भने भूमिसँग सम्बन्धित ३ ओटा गुनासोहरूमध्ये ३ ओटा र शिक्षा सेवा आयोगको ५ ओटै गुनासोहरूको समाधान भई फछ्र्यौट भएको देखिन्छ।

२.११ हेलो सरकार कक्षबाट सम्पादन भएका काम र सो को नतिजा : केही प्रतिनिधि मामिलाहरू

प्रतिवेदन अवधिमा विभिन्न माध्यमहरुबाट हेलो सरकारमा प्राप्त हुन आएका गुनासोहरुमध्ये अध्ययन विश्लेषण गरी पठाउन उपयुक्त देखिएका जम्मा ७६८३ ओटा गुनासोहरु आवश्यक कारवाहीका लागि सम्वन्धित निकायमा पठाईएको र उक्त अवधिमा सम्वन्धित निकायबाट गुनासो समाधान भई प्राप्त भएकामध्येबाट जम्मा ५१८४ ओटा गुनासो फछ्र्यौट गरिएको । हेलो सरकारमा प्राप्त भएका कतिपय जिज्ञासा र जानकारीहरु टेलिफोनमार्फत मौखिक रुपमा समेत उपलब्ध गराई सहजीकरण गर्ने गरिएको छ । आ.व. ०७७।७८ मा हेलो सरकारको विशेष पहलमा समाधान गरी फछ्र्यौट गरिएका प्रतिनिधि गुनासोहरु यसप्रकार रहेका छन् ।

मामिला -१

गुनासोको विवरण : म एक दुवै खुट्टा नभएको अपाङगता भएको व्यक्ति हुँ। मैले २०६९ सालमा गोदावरी न. पा. वडा नं १ दमैटारमा ४ आना जग्गा कि. नं १६८ घरसहित किनेर बसोबास गर्दै आएकोमा २०७२ को भुकम्पले मेरो घर पूर्ण रुपमा क्षति भएपछि म टहरो बनाई बस्दै आएको

थिएँ। अहिले मैले उक्त टहरो भत्काई नयाँ घर निर्माण गर्न भनी सिमेन्ट बालुवा रड समेत झारी घर बनाउन खोज्दा मेरा सँघियार कमल बहादुर खड्काले अवरोध सिर्जना गरी जग भत्काउने साथै सामान फालिदिने र कामदारलाई समेत धम्की दिई यसको घर बनाउन आएमा तिमीहरूको समेत ज्यान जोखिममा पर्ला भनेपछि कामदार पनि डरले नआएको अवस्था छ। यसरी मेरो नापी र नक्सामा भएको र लालपूर्जा समेत भएको जग्गामा मैले किन घर बनाउन नपाउने हो म साह्रै अन्यायमा परे मलाई न्याय चाहियो। मैले त्यहाँका भद्र भलादमी मेयर सिडिओ साब सबैलाई गुहार्दा पनि प्रहरी आई तपाईहरू आपसमा मिल्नुहोस् मात्र भनेर फर्किनुभयो। यसरी दोषीलाई कारवाही नगरी आपसमा मिल्नुहोस मात्र भनेर समस्याको समाधान हुन सकेन। दोषीलाई तुरुन्त कारवाही गरी मलाई न्याय दिलाइयोस् ।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशनः नियमानुसार गुनासोको सम्बोधन गरी यस कार्यालयलाई जानकारी दिनु हुनुका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ललितपुरमा निर्देशन दिइएको।

कार्यान्वयनको अवस्था : जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ललितपुरबाट जानकारी प्राप्त भए अनुसार समस्या समाधान भै आफ्नो जग्गामा घरबनाएर भोगचलन गरी बसिसकेको साथै हाल कुनै समस्या नरहेको।

मामिला -२

गुनासोको विवरण : मेरो घर बाहिर रहेको विद्युतको ट्रान्सफर्मरबाट बिगत १ महिनादेखि तेल चुहिरहेको छ। उक्त ट्रान्सफर्मरबाट चुहिएको तेल मेरो घरको कम्पाउन्डभित्र चुहिएको छ। यस बिषयमा सम्बन्धित निकायमा गएर गुनासो टिपाई पनि सकियो फोन पनि सधैं जसो गर्छु। जवाफमा फाइल माथि गएको छ मात्र भन्नु हुन्छ।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन : समस्या समाधानका लागि नेपाल विद्युत वितरण केन्द्र, कुलेश्वरमा टेलिफोनबाट जानकारी गराइएको।

कार्यान्वयनको अवस्था : नेपाल विद्युत वितरण केन्द्र, कुलेश्वरबाट जानकारी प्राप्त भए अनुसार ट्रान्सफर्मर बदली गरिसकेको ।

मामिला - ३

गुनासोको विवरण : उद्योग मन्त्रालयले उद्योग विभागलाई २०७६ माघमा सर्वोच्च अदालतको अन्तरिम आदेशअनुसार घरेलु तथा साना उद्योग विकास समितिका कर्मचारीहरुलाई तलब भत्ता दिन रकमान्तर गरि उद्योग विभागलाई पठाईसकेपछि पनि २०७६ श्रावण देखि नै दिनुपर्ने तलब भत्ता किन नदिएको होला ?

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन : आवश्यक कारवाही गरी यस कार्यालयलाई जानकारी दिन हुनका लागि उद्योग विभागलाई निर्देशन दिइएको।

कार्यान्वयनको अवस्था : उद्योग बिभागबाट २०७७/०६/०२ मा जानकारी प्राप्त भए अनुसार घरेलु तथा साना उद्योग समितिका कर्मचारीहरुलाई सम्मानित सर्वोच्च अदालतको आदेशअनुसार तलब भत्ता उपलब्ध गराइएको।

मामिला - ४

गुनासोको विवरण : रू २०० को चुरा पोते रु १००० लिएर धेरै ग्राहक ठगी गरिरहेका छ। https://offeringhappiness.com/product/shrawan-gifts-combo/ यो लिंक मा हेर्नु होस् आफैं। यो बजारी ठगिको पनि हद भयो।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन : अनुगमन गरी आवश्यक कारवाही गर्नुहुनका लागि वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता हित संरक्षण विभागमा निर्देशन दिएको ।

कार्यान्वयनको अवस्था : उपभोक्ता संरक्षण ऐन विपरितको व्यापारिक क्रियाकलाप गरेको देखिँदा वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता हित संरक्षण विभागबाट रू ५० हजार जरिवाना गरिएको जानकारी प्राप्त भएको।

मामिला - ५

गुनासोको विवरण : नेपाल पत्रकार महासङ्घ गुल्मीका अध्यक्ष , समाचार मिडिया प्रा.लि.द्धारा सञ्चालित स्थानीय टि.भी. तथा रेडियो गुल्मीका स्टेशन म्यानेजर एवम् कान्तिपुर टिभी का जिल्ला रिपोर्टर नवराज भुसालले अवैध रुपमा ड्रोन उडाउँदै स्थानीय तहसँग वार्गेनिङ गरि पैसा असुल्ने गरेको पाइएको छ। महासङघ अध्यक्षको हैसियत देखाउदै केन्द्र र प्रदेशमा आफ्ना मान्छे भएका कारणले अहिलेसम्म पनि प्रहरी प्रशासनले कुनै एक्सन ल्याउन सकेको छैन। ड्रोन जिल्लाका विभिन्न स्थानमा उडाएका छन भने हालै जिल्लाको मुसिकोट नगरपालिका वडा नम्बर तीन मैदानमा उडाएका थिए। निजलाई छानबिन गरी कानुनी दायरामा ल्याउनको लागि अनुरोध गरिन्छ।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन :आवश्यक कारवाही गरी जानकारी दिन हुनका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गुल्मीलाई निर्देशन दिएको ।

कार्यान्वयनको अवस्था : जिल्ला प्रशासन कार्यालय गुल्मीबाट मिति २०७७/०७/२८ मा उडान अनुमति लिई उडान गरेको भन्ने जवाफ प्राप्त भएको।

मामिला - ६

गुनासोको विवरण : माता सरस्वती खानेपानी प्रा.लि., काठमाडौंको खानेपानीको जार किनेर घरमा लैजादाँ नखोलिएकै अवस्थामा जारको पानीमा फोहोर देखिएको र उक्त जारको पानी पिउनको लागि अयोग्य भएकोले आवश्यक कारवाही गरीपाउँ।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन : तत्काल अनुगमन गरेर आवश्यक कारवाही गर्नहुन भनी वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता हित संरक्षण विभागमा निर्देशन दिईएको।

कार्यान्वयनको अवस्था : वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता हित संरक्षण विभागबाट अनुगमन गरी रु. २,००,००० (दुई लाख रुपैयाँ मात्र) जरिवाना भएको जानकारी प्राप्त भएको।

मामिला -७

गुनासोको विवरण : नासल नान प्रो इन्फेन्ट फरमुला पाउडर' नामको बच्चाले खाने दुध पाउडरको बट्टामा उल्लेखित मूल्य रु. ६१०।- रहेको दराज अनलाइनले उक्त मूल्य भन्दा झण्डै दुई गुणा रकम रु. १८७४।- लिएकोले तत्काल अनुगमन गरी आवश्यक कार्वाही हुन।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन : आवश्यक कारवाही गरी यस कार्यालयलाई जानकारी दिनुहुनका लागि वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता हित संरक्षण विभागलाई निर्देशन दिएको।

कार्यान्वयनको अवस्था :- वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता हित संरक्षण विभागबाट अनुगमन गरी रु. १५,००० (पन्ध्र हजार रुपैंया मात्र) जरिवाना भएको जानकारी प्राप्त भएको ।

मामिला - ८

गुनासोको विवरण : रुपन्देही जिल्लाको सुद्धोधन गाउँपालिका वडा न. ३ सखुवानीमा रहेको रुपन्देही जिल्ला सियारी गाउँपालिकासँग सिमाना जोडिएको बेल्बास भैरहवा सडकसँगै रहेको औद्योगिक क्षेत्रको नाममा दर्ता भएको सरकारी जग्गामा सोही जग्गा भोग गर्दै आएका भेषराज न्यौपानेका छोरा मेघराज न्यौपानेले सरकारी जग्गामा कुनैपनि किसिमको स्थायी व्यक्तिगत घर संरचना निर्माण गर्न नपाइने नियमलाई लत्याउदै सोही सुद्धोधन गाउँपालिका वडा न.३ का वडा प्रमुखसँगको मिलोमतोमा ठुलो घरको निर्माण गर्न लागेको हुँदा सो ठुलो स्थायी संरचनाको निर्माण कार्य तत्काल स्थगित गराई सरकारी सम्पतिको सुरक्षा गर्न हुन विनम्र अनुरोध छ।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन : आवश्यक कारबाहीका लागि सुद्धोधन गाउँपालिकालाई निर्देशन दिईएको ।

कार्यान्वयनको अबस्था : सुद्धोधन गाउँपालिकाबाट जानकारी प्राप्त भएअनुसार निर्माण कार्य रोक्का गरिएको।

मामिला - ९

गुनासोको विवरण : One of my relative(myThulomami) Durga Bhattarai (women) from Chakraghatti, Sunsari, Nepal has been missing since 10/07/2020. Before 10/07/2020 we are communicating to her through imo app. She was doing a job as a house made in kuwait. It's been one and half year she is doing a job in kuwait. On 09/07/2020 she was explaining about her physical torturein house where she does a job. They didn't provide food to her. They capture her passport also. since she is not providing a job salary since 4/5months. They always threaten her to kill. So, it is my kind request to the hello sarkar to search her and bring back to her native as soon as possible. Home Address: chakraghatti, barahakshetra-06, sunsari, Nepal.

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन :यस सम्बन्धमा तुरुन्त आवश्यक कारवाही तथा छानबिनका लागि पहल गरी यस कार्यालयमा जानकारी पठाउनका लागि परराष्ट्र मन्त्रालयलाई निर्देशन भएको।

कार्यान्वयनको अवस्था : परराष्ट्र मन्त्रालयलबाट जानकारी प्राप्त भएअनुसार नेपाली राजदूतावास कुवेतबाट निज श्री दुर्गा भट्टराई हाल दुतावासकै सुरक्षित गृहमा राखिएको र चाँडै नेपाल फर्कने प्रक्रियामा रहनु भएको जानकारी प्राप्त भएको।

मामिला - १०

गुनासोको विवरण : कपनको सताले देखि खरेचोकको बाटोमा पर्ने ढलको ढकन नलगाई बाटोमा दुर्घटना हुनसक्ने हुँदा छिटै मर्मत गर्नुपर्ने।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन : काठमाण्डौं महानगरपालिकामा ध्यानाकर्षण गरिएको।

कार्यान्वयनको अवस्था : काठमाण्डौं महानगरपालिकाबाट जानकारी प्राप्त भएअनुसार उक्त बाटोको मंगालहरूमा ढकन राखिएको।

मामिला - ११

गुनासोको विवरण : सामाखुसीको ग्रैंडी हस्पिटल जानी बाटोमा पाइप लाइन को काम सुरू गरेको चार महिना भएको, बाटोको हालत खराब रहेको जसले गर्दा सर्वसाधारणको जीवनमा कष्ट रेहेको।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन : काठमाण्डौं महानगरपालिकामा ध्यानाकर्षण गरिएको।

कार्यान्वयको अबस्था : काठमाण्डौं महानगरपालिकाबाट जानकारी प्राप्त भएअनुसार मर्मत कार्य भइसकेको।

मामिला - १२

गुनासोको विवरण : दिव्यश्वरी जग्गा एकीकरण आयोजना दिव्यश्वोरी मनोहरा भक्तपुरबाट खरिद गरेको ८ आना जग्गा र आयोजनाको मापदण्डअनुसार बाटोमा पर्ने जग्गा कटाइ बाँकी जग्गा आयोजनाले नयाँ कित्ता नं. ४२२ कायम गरी १८४.४२ वर्ग मि. जग्गा आयोजनाले मालपोत कार्यालय भक्तपुरबाट रजिस्ट्रेसन पास गरी गुनासोकर्ताको नाममा स्थायी जग्गा धनी पुर्जा समेत प्राप्त भइसकेको र उक्त आयोजनाभित्र धमाधम घरहरू निर्माण भइरहेको हुँदा उक्त कित्ता नं. ४२२ जग्गामा घर बनाउन शुरु गर्न लाग्दा वैद्य थरका व्यक्तिहरुले अवरोध खडा गरेको र गुनासो कर्ताले घर बनाउन अवरोध खडा गर्यो भनी पटक पटक मौखिक अनुरोध गर्दा र लिखित निवेदन समेत दिँदा दिव्यश्वरी जग्गा एकीकरण आयोजना दिव्यश्वरी मनोहरा भक्तपुरबाट जग्गा खाली गर्नेतर्फ ठोस कारवाही नभएकोले अभिलम्ब उक्त कित्ता नं. जग्गा खाली गराइ घर निर्माण गर्नको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइ दिनुपर्यो ।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन : यथाशीघ्र आवश्यक कारवाही गरी यस कार्यालयलाई जानकारी दिनुहुन काठमाडौ उपत्यका विकास प्राधिकरणलाई निर्देशन दिईएको।

कार्यान्वयको अवस्था : काठमाडौ उपत्यका विकास प्राधिकरणबाट जानकारी प्राप्त भएअनुसार उक्त जग्गा खाली गराई जग्गा धनीले हाल घर निर्माण कार्य शुरू गरिसकेको।

मामिला - १३

गुनासोको विवरण : धरानको संघीय प्रहरी इकाइ कार्यालयमा प्रमुख रहेका एसएसपी राणाविरुद्ध यौनशोषणको गम्भीर आरोप लागेको छ। महिलामाथि हुने यौनहिंसा विरुद्ध कार्यक्रम नै गरिरहेको नेपाल प्रहरीले आफ्ना एक उच्च अधिकृतले गरेको यौनशोषणको उजुरीलाई किन गुपचुप राख्यो र छानविन गरेन भन्ने प्रश्न उब्जिएको छ। त्यसमाथि पनि गृहमन्त्रालयले कारवाही गर्नु भनी दिएको लिखित निर्देशनलाई त झन् प्रहरी मुख्यालयले थन्काइदिएबाट प्रहरी नेतृत्व राणालाई जोगाउने पक्षमा छ भन्ने कुरा बुझ्न सकिन्छ। राणामाथि गत मंसिर १७ गते गृह मन्त्रालयले आवश्यक अनुसन्धान तथा कारवाही गर्न प्रहरी मुख्यालयलाई चिठी पठाएको थियो। आज मंगलबार दस दिन बित्दा समेत राणाउपर कुनै छानविन भएको छैन। राणा अहिले पनि धरानस्थित संघीय प्रहरी इकाइ कार्यालयमा

नै कार्यरत छन्। यस्तो उजुरीउपर प्रहरी महानिरीक्षकको प्रत्यक्ष मातहतमा रहेको 'छानविन तथा प्रहरी निरीक्षणालयले अनुसन्धान र कारवाहीको सिफारिश गर्छ। निरीक्षणालयका प्रमुख रहेका डिआइजी मनोज न्यौपानेले बिदामा रहेको भन्दै उम्कने प्रयत्न गरे। २०४९ सालमा प्रहरी निरीक्षक पदबाट जागिर सुरू गरेका राणाले आफूमाथि यौनशोषण गरेको भन्दै छानविनका लागि गृहमन्त्रालयमा उजुरी दिएसँगै मन्त्रालयले प्रहरी मुख्यालयलाई कारवाहीका लागि पत्र पठाएको थियो। राणा डिएसपी हुँदादेखि नै कुनै न कुनै रूपमा सुनसरीमा कार्यरत रहेका छन्। तालुकदार मन्त्रालयले दिएको लिखित निर्देशनसमेत प्रहरी मुख्यालयले रद्दीको टोकरीमा थन्काइदिएको छ। आफ्नो निर्देशन छानविन नभएपछि तालुकदार मन्त्रालयले पनि पुनः सोधपुछ गर्नुका साटो चुप लाग्नुले कतै यो घटना दबाउन खोजिएको त होइन भन्ने प्रश्न पीडित पक्षबाट उठ्न थालेको छ।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन : अनुगमन गरेर आवश्यक कारवाही गर्नका लागि गृह मन्त्रालयलाई निर्देशन गरिएको।

कार्यान्वयनको अवस्था : गृह मन्त्रालयबाट जानकारीप्राप्त भएअनुसार लैंगिक संवेदनशील हुनुपर्ने तथा आचरण सम्बन्धी नियमहरू पालना गर्नुपर्नेमा सो नगरी आफ्नो पदीय मर्यादा विपरीत कार्य गरेकोले निजलाई प्रहरी नियमावली बमोजिम एक तलब वृद्धि (ग्रेड) रोक्का गर्ने सजाय भएको।

मामिला - १४

गुनासोको विवरण : स्थानीय एग्रोभेटले १. रासायनिक मलको कृत्रिम अभाव सृजना गरेको २. अनुदानमा बिक्री गरिनुपर्ने मललाई उच्च मूल्यमा बिक्री गरेको !!! (युरिया-१२५० प्रति बोरा, डिएपी - ३००० प्रती बोरामा बिक्री गरिएको) ३. जाल्साझी गरी भ्रम सिर्जना गरी गलत मल बिक्री गरिएको ४. अनुमतीपत्र बिना मल बिक्री गरिएको।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन : कृषि मल सम्बन्धी गुनासो सम्बोधनका लागि पठाइएको र आवश्यक अनुगमन गरी जानकारी दिन हुनका लागि गोदावरी नगरपालिकालाई निर्देशन दिइएको।

कार्यान्वयनको अवस्था : गोदावरी नगरपालिकाबाट जानकारी प्राप्त भएअनुसार नगरपालिकाले सम्बन्धित व्यक्तिको पसलमा स्थलगत रुपमा नै अनुगमन गर्दा निजको पसलमा ३/४ बोरा रासायनिक मल रहेको भेटिएको र सो सम्वन्धमा स्पष्टीकरण माग गर्दा घरायसी प्रयोजनको लागि राखिएको भनेर स्पष्टीकरण पत्रमा लेखि बुझाउनुभएको र यस नगरपालिकाबाट अबदेखि कुनैपनि प्रयोजनको लागि किनेको मल पसलमा नराख्ने सम्झौता पत्रमा हस्ताक्षर गराईएको। निजले यस नगरपालिकामा व्यवसाय दर्ता नगरिकन र कर कार्यालयबाट स्थायी लेखा नम्बर नलिइकन व्यवसाय गर्दै आएकोमा अनुगमन पश्चात यस नगरपालिकाबाट व्यवसाय दर्ता (दर्ता नं. ४१, मिति

२०७७/१०/०७) र कर कार्यालयबाट स्थायी लेखा नम्बर दर्ता प्रमाणपत्र (स्था.ले.नं.-६१४९९३१४१,मिति २०७७/१०/१६) प्राप्त गर्न लगाई निजलाई करको दायरामा ल्याईएको।

मामिला - १५

गुनासोको विवरण : सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार ऐन, २०७५ को दफा १३ को (१) अनुसार ९८ दिन प्रसुती बिदा पाउनुपर्नेमा विशेष सेवा नियमावलीमा ६० दिन मात्र बिदाको प्रावधान रहेको छ भनी पाउनुपर्ने ९८ दिन बिदा स्वीकृत नगरिएको हुँदा आवश्यक कारवाही गरी पाऊँ।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन :आवश्यक कारवाहीका लागि राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागलाई निर्देशन दिईएको ।

कार्यान्वयनको अवस्था : राष्ट्रिय अनुसन्धान बिभागबाट जानकारी प्राप्त भएअनुसार सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार ऐन, २०७५ को दफा १३ (१) अनुरुपकै ९८ दिन सुत्केरी विदा स्वीकृत गरिएको।

मामिला - १६

गुनासोको विवरण : कीर्तिपुर नगरपालिका-४ भत्केपाटीभन्दा केही माथि दोबाटे पसल नजिकैको सानो घरमा अन्दाजी ६० कटेका बाबुलाल श्रेष्ठ नामका वृद्ध, अशक्त मानिस उद्धारको पर्खाईमा छन्। दुई तीन दिनदेखि बाटैमा सटेको कटेजमा चिसोमा लडिरहेको ढोकाबाट टाउको मात्र बाटोबाटै देखिन्छ। ज्यान जाने अवस्थामा रहेकाले तुरुन्त उद्धार गरियोस्।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशनः आवश्यक कार्यार्थ कीर्तिपुर नगरपालिकालाई निर्देशन दिईएको।

कार्यान्वयको अवस्था :- कीर्तिपुर नगरपालिका र मानवसेवा आश्रम वीच समझदारी भई निज असहाय वृद्धको उद्धार गरी मानव सेवा आश्रमको जिम्मा लगाइएको।

मामिला - १७

गुनासोको विवरणः साबिक स्यूचटार ३ हाल नागार्जुन नगरपालिका वडा नं ९ बुढाथोकी गाँऊ स्थित मुख्य सडकमा रहेको २ ओटा बिजुलीका पोलहरू जीर्ण भइ ढल्ने अवस्थामा पुगे पश्चात उत्त स्थानमा नयाँ पोल राखि केहि तारहरू सारे पनि पूराना पोलका सबै तारहरू नयाँ पोलमा नसारी जीर्ण खम्बाहरू समेत यथा स्थानमै तारले अडकिएर बसेको अवस्थामा लामो समयदेखि रहि आएकाले उत्त जीर्ण पोलहरू जहिले सुकै ढली भौतिक एवम मानवीय क्षतिसमेत हुन सक्ने भएकाले उत्त जीर्ण

पोलहरू हटाउन वडा कार्यलयमा पटक पटक लिखित रुपमै अनुरोध गर्दा समेत वेवास्था गरिएको कारणले गर्दा ती जीर्ण पोलहरू समयमै हटाई सम्भाव्य क्षति हुनबाट रोकीपाउँ ।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन : आवश्यक कार्यार्थ नेपाल विद्युत प्राधिकरणलाई निर्देशन गरिएको।

कार्यान्वयको अवस्था : कुलेश्वर वितरण केन्द्रबाट प्राप्त जानकारी अनुसार उक्त पोलहरु हटाइ सकिएको।

मामिला - १८

गुनासोको विवरण : मेरो घरमा मिटर जडान गर्दा एउटा मात्र MCB राखिदिनु भएको छ। वास्तवमा मिटर जडान गर्दा दुई ओटा MCB राख्नुपर्ने नीति रहेको छ। यस बिचमा कर्मचारीको हेलचेक्राइँ भन्नु कि भ्रष्टाचार भन्नु, सम्बन्धित निकायबाट सुनुवाई नभएकाले म गुनासो लेख्न बाध्य भएँ।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन : आवश्यक कार्यार्थ नेपाल विद्युत प्राधिकरणलाई निर्देशन दिईएको।

कार्यान्वयनको अवस्था : बुटवल वितरण केन्द्रबाट प्राप्त जानकारी अनुसार गुनासोकर्ताको घरमा MCB जडान गरी समस्या समाधान भैसकेको।

मामिला - १९

गुनासोको विवरणः- इलाम नगरपालिका र उपभोक्ता समितिबीचमा बाटो बनाउने सम्झौता भएको। सम्झौतामा बाटो बनाउने काम पूरा भएको ४ महिनापछि ५ % धरौटी रकम फिर्ता गर्ने सम्झौता भएको थियो तर विभिन्न वहानामा ६ महिनासम्म पनि सो रकम फिर्ता नगरेको भन्ने गुनासो प्राप्त भएको।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशनः- आवश्यक कार्यार्थ इलाम नगरपालिका, ईलाम, प्रदेश नं. १ निर्देशन दिईएको ।

कार्यान्वयनको अबस्था :- इलाम नगरपालिका, ईलामबाट प्राप्त जानकारीअनुसार समम्वन्धित उपभोक्ता समितिलाई धरौटी रकम फिर्ता भई समस्या समाधान भएको ।

मामिला - २०

गुनासोको विवरण :- घर जग्गा सम्पत्ति भूमिकर तिर्नु सबै नेपालीको कर्तव्य हो। राज्यसञ्चालन गर्न जनताको सहयोग आवश्यक छ। यसै सन्दर्भमा सुझाब पेश गर्न चाहन्छुः- आफ्नो घरजग्गा

भएको ठाउँबाट कामको सिलसिलामा, जागिरको सिलसिलामा बाहिर रहँदा वर्षेनी भूमिकर बुझाउनु पर्छ भन्नेमा जानकार रहँदै सो बुझाउन मन भएपनि बुझाउन झन्झटिलो प्रावधानका कारण समस्या पर्ने गरेको छ। विश्व नै डिजिटल प्रविधिमा गईसकेको अवस्थामा भूमिकर बुझाउन सम्बन्धित नगरपालिकामा नै पुग्नुपर्ने कस्तो वाध्यता हो ? विभिन्न डिजिटल भुक्तानी माध्ययमबाट रियलटाईममा आधारित भएर भुक्तानी गर्न सकिए केही सय रूपैंया तिर्नका लागि हजारौं खर्च गरेर सम्बन्धित जिल्ला नै पुग्नुपर्ने थिएन। यस प्रकारको असुबिधाको कारण सरकारको राजश्व असुलीमा समेत ढिलाई हुने महसुस गरेको छु। तालुकदार मन्त्रालयको ध्यानाकर्षण गराईदिनु भई यथाशिघ्र नितिगत निर्णय मार्फत समाधान हुनेमा विश्वस्त छु।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन :- सुझाव कार्यान्यनका लागि सवै स्थानीय तहहरुलाई ध्यानाकर्षणन गराउन हुनका लागि सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय निर्देशन दिइएको ।

कार्यान्वयनको अवस्था :- सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट प्राप्त जानकारी अनुसार स्थानीय तहहरुको लागि यस मन्त्रालयको सहयोगमा सूचना प्रविधि विभागबाट हालै नयाँ मोबाइल एप निर्माण गरी जारी गरिएको छ। उक्त एपमा स्थानीय तहमा तिर्नु बुझाउनुपर्ने शुल्क विद्युतीय माध्यमबाट भुक्तानी गर्न सकिने व्यवस्थासमेत गरिएको छ। विद्युतीय भुक्तानी सेवा प्रदायकहरूले सेवा प्रदान गर्न लाग्ने शुल्कमा एकरुपता ल्याउनुपर्ने आवश्यकता महसुस गरी शुल्क निर्धारण गर्ने कार्य भइरहेको छ। निकट भविष्यमा नै उक्त मोबाइल एपका माध्यमबाट शुल्क तिर्न सकिने व्यवस्था हुने व्यहोरा अनुरोध छ।

मामिला-२१

गुनासोको विवरण :- बिगत १ हप्तादेखि ०१४३६६२८८ नम्बरको टेलिफोनमा समस्या आएकोले नेपाल टेलिकम गोंगबु शाखालाई जानकारी गराउदा पनि मर्मत नगरिदिएको ।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन :- आवश्यक कारवाहीका लागि नेपाल टेलिकमलाई निर्देशन दिइएको ।

कार्यान्वयनको अवस्था:- नेपाल टेलिकमबाट प्राप्त जानकारी अनुसार उक्त फोन मर्मत गरी गुनासोकर्तासँग सम्मर्क गर्दा टेलिफोन चलेको भन्ने जानकारी प्राप्त भएको ।

मामिला-२२

गुनासोको विवरण :- मेरो टेलिफोन ०८२५३००४९ मा समस्या देखिएको धेरै भयो टेलिफोन मर्मत गर्न नै आउँदैन गुनासो टिपाएको कहीले कसलाई फोन गर्न भन्छन् कहीले कसलाई। गुनासो टिपाएको नै ३ पटक भयो। मेरो टेलिफोनमा समस्या चैत्र २०७६ देखि हो। घोराही शाखामा जाँदा तुलसीपुर जान भन्छन तुलसीपुरमा भनेको आउँदै आउँदैनन् ।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन :- आवश्यक कारवाहीका लागि नेपाल टेलिकमलाई निर्देशन दिइएको ।

कार्यान्वयनको अवस्थाः- हाल उक्त फोन मर्मत भई संचालनमा रहेको भन्ने जवाफ प्राप्त भएको र गुनासोकर्तासँग बुझ्दा समेत समस्या समाधान भएको प्रतिक्रिया दिएको।

मामिला-२३

गुनासोको विवरण :- हाम्रो टेलिफोन बिग्रेको करिब १ बर्ष हुन लाग्यो नेपाल टेलिकमको १९८ नम्बरमा पटक पटक रिपोर्ट गरेको थियौ आज सम्म कुनै सम्पर्क भएको छैन, अन्तिम ६ महिनादेखि टेलिफोन पूर्ण रुपमा लाइन नै बन्द भयो र हेलो सरकारमा उजुरी गरेकोमा जम्मा ४ दिनमै टेलिफोन सञ्चालनमा आयो र अहिले समेत पहिलेको जस्तै समस्या छ, अब यसको समाधान के होला हजूर ? हामी टेलिकम भने गएको छैनौ, १९८ वाट मात्र गरेको र फोन गरेर समेत अनुरोध गरेको थियौ, छाउनी अन्तर्गतको टेलिफोन हो ।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन :- आवश्यक कारवाहीका लागि नेपाल टेलिकमलाई निर्देशन दिइएको ।

कार्यान्वयनको अवस्था :- सम्बन्धित निकायबाट समस्या समाधान भैसकेको र गुनासोकर्तासँग बुझ्दा टेलिफोन बनिसक्यो, हेलो सरकारलाई धन्यवाद भन्ने जवाफ प्राप्त भएको।

मामिला-२४

गुनासोको विवरण :- आज भन्दा करिब दुई हप्ता अगाडि ntc को sim no 9869923559 मा रु. २०० को data प्याक लिँदा रकम काटेको तर data प्याक नआएका कारण 1498 मा फोन गर्दा १ हप्ता भित्र refund हुन्छ, data pack मा समस्या छ भन्नू भो तर २ हप्ता बित्दा पनि रकम फिर्ता भएन किन होला ?

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन :- आवश्यक कारवाहीका लागि नेपाल टेलिकमलाई निर्देशन दिइएको ।

कार्यान्वयनको अवस्था :- सम्वन्धित निकायबाट रकम फिर्ता भैसकेको व्यहोरा लेखी आएको ।

मामिला-२५

गुनासोको विवरण :- मैले २० दिन अगाडि 4G डाटा प्याकेज खरिद गरेको थिएँ तर मेरो 260 रुपैयाँ व्यालेन्स काट्यो तर आज सम्मडाटा प्याक आएको छैन ।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन :- आवश्यक कारवाहीका लागि नेपाल टेलिकमलाई निर्देशन दिइएको ।

कार्यान्वयनको अवस्थाः- सम्वन्धित निकायबाट रकम फिर्ता भएर समस्या समाधान भैसकेको भन्ने जवाफ लेखी आएको।

मामिला-२६

गुनासोको विवरण :- pokhara 07 masbar ko shreekrishna marga ko kashyap driving school jane bato ma gata barsa poll gadisakako ma halsanma pani purano girna poll ka tar naya poll ma sarne kam nabhayeko.samanya kam pani yekai oatak nagari chhodne ani puna nibedan diye matra sarne kura le tar hocho bhag bata gada khatara badheko le turunta NEA pkr lai poll ma tar abilamba sarna ko lagi aades hos " भन्ने गुनासो ।

हेलो सरकार शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा गएको निर्देशन :- आवश्यक सम्बोधनका लागि नेपाल विद्युत प्राधिकरणमा पठाइएको।

कार्यान्वयनको अवस्थाः- नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट जानकारी प्राप्त भएअनुसार उक्त समस्या समाधान भएको र गुनासोकर्तासँग टेलिफोन सम्पर्क गर्दा समेत समाधान भएको जानकारी प्राप्त भएको।

पुनश्चः

माथि उल्लेखित केही प्रतिनिधि गुनासो मामिलाहरूमा उल्लेख जे जसरी प्राप्त भएको छ सोही बमोजिम नै राखिएको छ। गुनासो विवरणमा रहेको भाषिक शुद्धता तथा सन्दर्भ प्रति गुनासोकर्ता स्वयम् नै जिम्मेवार रहने व्यहोरा जानकारी गराइन्छ।

अन्तमा

यहाँ उल्लेख गरिएका हेलो सरकार गुनासो व्यवस्थापन कक्षबाट सहजीकरण गरी समाधान भएका केही थोरै गुनासो समाधानका प्रतिनिधि नमूनाहरु मात्र हुन। हेलो सरकार कक्षबाट दैनिक रुपमा प्राप्त भएका धेरै समस्याहरुको अध्ययन र विश्लेषण गरी वास्तविक गुनासाहरूको पहिचान गरी सम्वन्धित निकायहरूमा पठाई समाधानका लागि प्रयास गरिरहेको छ। नागरिकबाट आएका उचित सुझावहरुलाई समेत ग्रहण गरी सम्बन्धित निकायमा पठाई ध्यानाकर्षण गर्ने कामसमेत गरिरहेको छ। यसका साथै जनताका जिज्ञासाहरूको समेत समाधानका लागि सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गर्दै आएको छ। यसरी हेलो सरकार शाखाले नागरिक र सरकारी निकायहरूवीच सम्वन्ध सेतुको काम गर्दै सार्वजनिक सेवालाई प्रभावकारी वनाउने काममा निरन्तर लागिपरेको छ।

परिच्छेद ३

विद्यमान समस्या, चुनौति, सुझाव तथा निष्कर्ष

३.१ विद्यमान समस्या तथा चुनौति:

मिति २०६८ साल देखि नै हेलो सरकार गुनासो व्यवस्थापन प्रणाली संचालनमा आई सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा जनताले भोग्नु परेका समस्याहरुलाई समाधान गर्दै आएकोमा मिति २०७६ साउन देखि गुनासो व्यवस्थापनलाई अझ प्रभावकारी वनाउने अभिप्रायले नयाँ विद्युतीय पोर्टल सञ्चालनमा आएको छ। उक्त पोर्टलमा पहिलेको जस्तो केन्द्रीय निकायहरू मात्र समावेश नभई तीनै तहका सार्वजनिक निकायहरूलाई समेटी तयार गरिएको र सोही बमोजिम तीन ओटै तहका निकायहरूसँग सम्बन्धित गुनासोहरू पनि समाधान गर्दै आइरहेको छ। तथापि हेलो सरकार गुनासो व्यवस्थापन प्रणालीमार्फत प्रभावकारी रुपमा जनताका गुनासोहरु सम्वोधन गर्नका लागि अझैपनि विभिन्न किसिमका समस्या तथा चुनौतिहरु रहेका छन् जुन यसप्रकार रहेको छ :

- सार्वजनिक निकायहरूले गुनासो व्यवस्थापनलाई उच्च प्राथमिकतामा नराख्नु,
- सम्बन्धित निकायमा गुनासो सुन्ने पदाधिकारीहरू परिवर्तन भैरहने र सोको समयमा अपडेट नहुँदा गुनासो सम्बोधनमा समस्या आउनु,
- विद्युतीय माध्यमबाट नै समस्या समाधनको लागि प्रतिउत्तर गर्नुपर्ने व्यवस्था भए पनि कतिपय निकायले हार्ड कपी समेत पठाउने गरेको,
- संघीय संरचनाअनुसार तीनै तहका कतिपय निकायहरूलाई अझै पनि हेलो सरकार पोर्टलमा आवद्ध गर्न नसकिनु,
- हेलो सरकारको नयाँ पोर्टल सञ्चालनमा बारम्बार प्राविधिक समस्या आउनु र सो समस्या समाधानका लागि छुट्टै प्राविधिक कर्मचारीको अभाव हुनु,
- सार्वजनिक क्षेत्रका विविध समस्याहरू आउने तर सो को विष्लेषण गरी सही निकायमा पठाउन सक्ने दक्ष कर्मचारीको कमी रहनु।

- विहान बेलुकाको सिफ्टमा साथै सार्वजनिक विदामा समेत काम गर्नुपर्ने भएतापनि उत्प्रेरणाको कमीले गर्दा प्रभावकारी रुपमा कार्य सम्पादन हुन नसक्नु, (Demotivation/frequent turn over)
- कतिपय अवस्थामा झुठा समाचार तथा गुनासोकर्ताबाट सूचनाको गलत प्रयोग हुनु,
- बेनामी गुनासो दर्ता गर्ने सन्दर्भमा फरक व्यक्तिको नाम नम्बर प्रयोग गर्ने प्रवृत्ति रहनु,
- नेपाल टेलिकम बाहेक अन्य टेलिफोन नम्बरहरु पोर्टलमा आबद्ध नहुँदा सञ्चार र सम्पर्कमा कठिनाइ हुनु,
- हेलो सरकारको कामकारवाहीको बारेमा जनस्तरसम्म प्रचार प्रसार नहुनु,
- कतिपय गुनासो सुन्ने अधिकारीहरू हेलो सरकारको नयाँ विद्युतीय पोर्टल सञ्चालनमा अनभिज्ञ रहनु,
- आवश्यक स्रोत साधनको अभाव रहनु।

३.२ समस्या समाधानका उपाय तथा सुझावहरु

संघीय शासन व्यवस्थामा आम नागरिकहरुको सार्वजनिक सेवाप्रतिको अपनत्व बढाई सुशासन प्रबर्द्धन गर्न उनीहरुको गुनासो समयमै सम्बोधन गर्नु आवश्यक छ। प्रशासनिक कामकारवाहीलाई पारदर्शी र जनउत्तरदायी बनाउन गुनासो व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी वनाउन अपरिहार्य छ। नेपाल सरकारको नीति कार्यक्रम तथा बजेट बक्तव्यमा समेत हेलो सरकार गुनासो व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउने उल्लेख छ। त्यस्तै **पन्ध्रौं आवधिक योजनाको शासकीय सुधारअन्तर्गतको कार्यनीतिमा हेलो सरकारलाई थप अधिकारसहित प्रभावकारी बनाउने** उल्लेख छ। हेलो सरकार मार्फत प्राप्त हुने जनताको गुनासोको फछ्र्यौटलाई **आधार वर्षमा रहेको ४८.९ प्रतिशतबाट योजनाको अन्त्यमा ९८ प्रतिशत पुऱ्याउने (तालिका ३.२ पेज ४१) उल्लेख** गरेकोले हेलो सरकार गुनासो व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउनुको विकल्प देखिँदैन। यसको लागि प्रस्तावित नयाँ निर्देशिकालाई कार्यान्वयनमा ल्याई हेलो सरकार कक्षलाई सक्षम र थपप्रभावकारी बनाउनुपर्दछ। हेलो सरकारको गुनासो व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि निम्न उपायहरू अवलम्बन गर्न सकिन्छ :

- आबद्ध गरिएको सबै सार्वजनिक निकायहरूलाई गुनासो व्यवस्थापनको नयाँ पोर्टल सञ्चालनका लागि अनुशिक्षण गर्ने।

- नयाँ पोर्टलमा आइरहने प्राविधिक समस्यालाई तत्काल समाधान गर्न हेलो सरकारमा प्राविधिक कर्मचारीको स्थायी रुपमा व्यवस्था गर्ने ।
- हेलो सरकारमा काम गर्ने कर्मचारीहरूको क्षमता विकास, प्रोत्साहन र दिगोपनाका उपाय अवलम्बन गर्ने ।
- हेलो सरकारको बारेमा व्यापक प्रचार प्रसार गरी नागरिकहरूको पहुँच विस्तार गर्ने ।
- गुनासो कर्तालाई उत्तरदायी बनाउने, कपोलकल्पित तथा झुठा एवम् भ्रामक गुनासो गर्नेलाई कारवाहीको दायरामा ल्याउनुपर्ने,
- गुनासो कार्यान्वयन प्रणालीलाई थप उत्तरदायी वनाउने, गुनासो हेर्ने अधिकारीले गुनासो फछ्र्यौटमा तदारुकता देखाउनुपर्ने,
- गुनासोको प्रारम्भिक छानविनलाई प्रभावकारी बनाउने,
- गुनासो फरवार्ड गरिसकेपछि फलोअप तथा अनुगमनलाई बलियो वनाउने,
- व्यवस्थापकीय समस्या समाधान गर्ने,
- हेलो सरकार गुनासो व्यवस्थापन निर्देशिका २०७८ को पूर्ण कार्यान्वयन गर्ने,
- हेलो सरकार गुनासो व्यवस्थापन निर्देशिकामा उल्लेख भएवमोजिमका सुविधाहरु उपलब्ध गराउने,
- प्रतिवेदन प्रणालीलाई नतिजामुखी वनाउने, हेलो सरकारमा प्राप्त गुनासो सम्बोधनका लागि सम्बन्धित निकायहरूलाई उच्चतहबाट निरन्तररुपमा निर्देशन गरिनुपर्ने ।

३.३ उपसंहार

आम नागरिकहरूको सार्वजनिक सेवा प्राप्त गर्ने हकलाई स्थापित गर्न सुशासन सम्बन्धी कानूनले निर्देश गरेअनुरुप गुनासो व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी वनाउन मिति २०६८ सालमा "हेलो सरकार" कक्षको स्थापना भएको हो। तत्कालिन गुनासो पोर्टलमा सरकारका केन्द्रीय निकायहरू मात्र आवद्ध भएकोमा २०७६ साल साउन १ गतेदेखि गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी नयाँ विद्युतीय पोर्टल स्थापना गरी तीनै तहका सार्वजनिक निकायहरूलाई सो पोर्टलमा आबद्ध गरी नागरिकको गुनासो व्यवस्थापनको कार्य गरिंदै आएको छ। हेलो सरकार कक्षबाट पोर्टलमार्फत सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहका सार्वजनिक निकायहरूको गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी भए गरेका कार्यहरूको नियमित अनुगमनसमेत गर्ने गरिएको छ। जनताका गुनासोहरू समयमै सम्बोधन गरी सुशासन कायम गर्न सहयोग पुऱ्याउनु हेलो सरकारको मुख्य उद्देश्य रहेको छ। यसका लागि हेलो सरकार कक्षले सम्बन्धित निकायहरूसँग निरन्तर सम्पर्कमा

रही गुनासो समाधानका कार्यहरू गर्दै आएको छ। प्राप्त हुने गुनासाहरूको पहिचान गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने र गुनासो सुन्ने अधिकारीहरुसँग समन्वय गर्दै गुनासाहरूको यथोचित सम्बोधन हुने व्यवस्थाका लागि हेलो सरकार कक्ष बिहान र बेलुका गरी २ सिफ्टमा सञ्चालन भईरहेको छ। सार्वजनिक विदामा समेत खुला रहने हेलो सरकार कक्षमा वेभ पोर्टल, ईमेल, टोल फ्री नम्वरका साथै विभिन्न सामाजिक सञ्जालका माध्यम लगायतबाट गुनासाहरू प्राप्त गरी गुनासो सम्बोधन गर्दै आएको। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा विभिन्न माध्यमहरुबाट प्राप्त भएका गुनासोहरु मध्ये अध्ययन विश्लेषण गरी सम्वन्धित निकायमा पठाउन उपयुक्त देखिएका जम्मा ७,६८३ ओटा गुनासोहरू प्राप्त भई आवश्यक कारवाहीका लागि सम्वन्धित निकायहरूमा पठाइएको थियो। पठाइएका गुनासोहरूमध्ये उक्त अवधिमा जम्मा ५,१८० गुनासो फछ्र्यौट भएको छ उक्त फछ्र्यौट दर जम्मा ७,६८३ गुनासोको ६७.४२ प्रतिशत हुन आउँछ ।

सम्बन्धित निकायहरूमा पठाइएका गुनासो सम्बोधनका लागि निरन्तर फोन तथा पोर्टलमार्फत् ताकेता गर्ने गरिएको भएता पनि अधिकांश मन्त्रालय तथा विभागहरूले गुनासो सम्बोधन गर्नुको सट्टा फरवार्डिंग एजेन्सिजका रूपमा कार्य गर्नु, नोडेल अधिकृतहरूको सरुवा तथा बढुवा हुनासाथ तत्काल अर्को नोडेल अधिकृतलाई जिम्मेवारी दिई पोर्टलमा अपडेट नहुनु र नोडेल अधिकृतहरूलाई कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने लजिस्टिक सपोर्ट उपलब्ध नहुनुलगायतका प्राविधिक र अन्य व्यवस्थापकीय कारणले गर्दा अपेक्षित हिसाबले जनताका पीरमर्का तथा जनगुनासो र सुझावहरूको उचित सुनुवाइ गर्नमा कठिनाई भइरहेको देखिन्छ। अतः जनताका गुनासोलाई समयमै सम्बोधन गरी सार्वजनिक सेवामा प्रभावकारिता ल्याउन गुनासो सुन्ने अधिकारीहरुको क्षमता विकास गर्दै सार्वजनिक निकायहरूसँग हेलो सरकार कक्षको समन्वयमा थप प्रभावकारिता ल्याउन आवश्यक देखिन्छ। साथै जनगुनासोको उचित सम्बोधन गरी र सुशासन प्रवर्धनमा सहयोग पुऱ्याउन सबै सरकारी निकायहरूबाट यथेष्ट पहलको खाँचो छ।

हेलो सरकार

हेलो सरकार किन ?

- घटना/दुर्घटनाको बारेमा जानकारी दिन।
- घटना/दुर्घटनाको बारेमा उद्धारको लागि सहायता माग गर्न।
- महिला हिंसाको घटनाको बारेमा सूचना दिन।
- सार्वजनिक सेवाको बिषयमा गुनासो वा सुझाव दिन।
- सरकारी सेवाको प्रवाहमा देखिएका विकृति, विसङ्गति वा अनियमितताका बारेमा उजूरी दिन।

हेलो सरकारको सम्पर्क माध्यम

- हेलो सरकारको वेभसाईट **gunaso.opmcm.gov.np** मार्फत।
- १११११ मा फोन मार्फत।
- १११११ मा **SMS** मार्फत।
- 1111@nepal.gov.np मा ईमेल मार्फत।
- सामाजिक सञ्जाल **(Facebook, Twitter, Viber)** मार्फत।
- आफैं उपस्थित भई वा पत्र मार्फत।

जानकारीको लागि :- www.opmcm.gov.np

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

सिंहदरबार, काठमाडौं